ANUL I. No. 168 — 8 pagini 3 lei — Sâmbătă 18 Sept. 1937

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTA SI DOCTRINA ROMANEASCA

Directori: DRAGOŞ PROTOPOPESCU, TOMA VLADESCU

Redacţia şi Administraţia: BUCUREŞTI, Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcţia Administraţia 4.85.82; Redacţia 4.84.34

ABONAMENTE: Comune urbane: 1 an Lei 700, 6 luni „ 350, 3 luni „ 175 | Comune rurale: 1 an Lei 500, 6 luni „ 250, 3 luni „ 125

Drama Banatului

Nu ştiu dece azi, când vreau să'nchin câteva rânduri plaiurilor mele natale, condeiul refuză să transcrie furtuna sentimentelor cari mă stăpânesc. De multă vreme, în jurul Banatului au crescut bălăriile unei tăceri sălbatice. Lumea cunoaşte un stil de viaţă ardelean, publiciştii şi gazetarii au avut grijă să'ncurce şi iţele istoriei şi ale geografiei.

Totuşi undeva, peste munţi, trăeşte o provincie net deosebită de restul climatului spiritual şi geografic ardelean. Şi pentruca nu cumva să fiu rău înţeles, nu e vorba în afirmaţia mea de existenta unui fenomen bănăţean regionalist şi nici de-o izolare regională în conştiinţa sufletului românesc. Am vrut numai să spun că Banatul are o personalitate istorică şi geografică distinctă. Că există un fel de a fi, specific, al Banatului, că se poate vorbi de-un accent bănăţean, de contribuţia Banatului în devenirea noastră pe toate planurile.

Banatul a fost şi este cunoscut sub aspect fals. Şi e cel puţin straniu faptul că Banatul n'a încercat nimic, n'a făcut niciun gest, pentru propria sa reabilitare. Şi totuşi Banatului i s'a adus faima că este o provincie de guralivi, de lăudăroşi, de oameni gata la vorbă şi absenţi la faptă. In cel mai fericit caz, bănăţenii erau cuprinşi în noţiunea unei societăţi de fanfare şi coruri. Bănăţenii, — o specie de temperamente meridionale, rătăcite pe aci, sentimentali şi romantici, gata să cânte la orice oră şi oricând, campioni ai chefurilor şi ireductibili duşmani ai muncii, ai acţiunii constructive. Pe de altă parte s'a atribuit Banatului un fel de caracter egoist până la refuz.

Lux, petrecere, chefuri, dolce-farniente, dispreţ al muncii şi, mai recent, depopulare din cauza moravurilor scăzute, — iată, fugar prezentarea Banatului, aşa cum se face azi, nedrept şi superficial.

Banatul, poate cea mai frumoasă provincie a ţării. Provincia care a dat pe Aurel C. Popovici — acel formidabil gânditor politic, care ne-a văzut, pe noi, cei de azi, atunci când alţii nici n'au văzut nici nu puteau vedea — n'a ştiut, n'a vrut şi n'a încercat să-şi impună valorile. N'aş vrea să pomenesc aci de Eftimie Murgu, nici de vijeliosul luptător naţionalist Vichentie Babeş. N'aş vrea să amintesc de Diaconovici Loga, nici de istoricul Sârbu, nici de Damaschin Bojincă, nici de Tincu Lelea, nici pe duiosul Popovici-Bănăţeanu. Să lăsăm la o parte presa bănăţeană, rolul mişcării culturale şi artistice, care ne-a păsrat fiinţa în siberia stăpânirii străine. Aş vrea să uit că tradiţiile creiatoare s'au păstrat în Banat, într'un cuib cald de *românism, mai frumos ca oriunde aiurea. Să uit cântecul, compozitorii. Să uit că în această regiune, dragostea pentru grai ne-a dat pe cel mai mare poet dialectal, pe Victor Vlad Dela Marina. Ar trebui să scăpăm din vedere faptul că Banatul a construit cele mai frumoase sate româneşti*, — majoritatea cu aspect occidental — că acolo, în Banat toate satele îşi au fanfara şi corul lor. Să nu spun nimănui că Banatul a dat ţărani minunaţi, mânuitori de condei, cum e Şoşdeanul Ion Ciucurel, cum e Paul Târbăţiu din Comorişte, plugar cu patru clase primare, care scrie sonete, nesfârşit mai frumoase şi mai realizate decât ale literaţilor iufţi

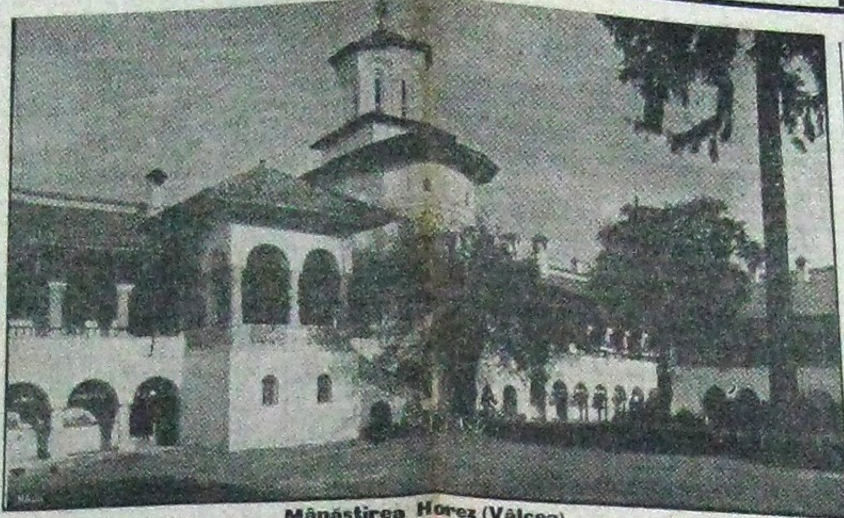
Banatul, ţara plugarului Simeon Balica din Răcăşdia, care este minunatul constructor al plugului prevăzut cu sămănător, — autosămănătorul — minunată realizare ţărănească, premiată în cadrul unei expoziţii tehnice la Paris, îmi pare... Banatul, ţara corurilor minunate şi a plugarului compozitor Vidu Guga, pe care l-a strâns în braţe Sabin Drăgoi, într'o zi cu soare, la Timişoara, după ce ţăranii cântăreţi din Mercina au executat «Negruţa».

Banatul acesta, aparent vesel şi cheflin, Banatul acesta, aparent imoral şi distructiv.

Banatul despre care azi, n'aş putea să scriu decât trist. Trist dar senin, fără umbra remuşcărilor, fără urmă de mustrări, fără reproşuri. «Drama Banatului» nu este un titlu ales la întâmplare. Sunt două cuvinte smulse dintr'o uriaşă tristeţe. Şi nu văd cum aş închide întreg acest tezaur de melancolii în slova unui singur articol.

Vă rog să nu va alarmaţi. Banatul are drept şi el să se spovedească, să-şi scuată inima sfăşiată din pieptul lui românesc şi să vă roage, tăcut, să-i citiţi toată drama...

VALERIU CARDU

Mânăstirea Horez (Vâlcea)

Intreprindere cu capital străin

Prietenul nostru Stylex a avut o fericită inspiraţie când a botezat partidul naţional-ţărănesc: *intreprindere cu capital străin.*

Când un partid şi-a pierdut cu totul respiraţia idealistă pe care a avut-o la începuturile sale, când a uitat de orice ţel programatic şi de toate făgăduielile răscolitoare prin care îşi găsise cândva un loc în inima unor intelectuali sinceri şi a unei bune părţi din massa ţărănească, când astăzi se prezintă ca un complex disparat sub raportul ideologic dar în care o unitate aparentă este menţinută numai de dorinţa puterii şi beneficiilor ei, un asemenea partid încetează de a mai fi un organ de opinii, ci devine pur şi simplu o *intreprindere.*

Când un asemenea partid, în loc de a se înscri pe linia realităţilor româneşti, a intereselor româneşti şi a comandamentelor româneşti se găseşte în opoziţie făţişe cu toată ţara vie activă şi tânără, care reclamă drepturile sale pentru neamul românesc, când un partid este în ţară la dispoziţia bancherilor evrei, care l'au împiedicat eri să facă conversiunea datoriilor în favoarea ţărănimii *şi-l vor împiedeca mâine să realizeze cooperativele naţionale care lovesc în interesele lor,* când un partid este susţinut de presa evreiască *şi numai de presa evreiască* şi este urât de tot ce este în ţara aceasta sânge românesc, când un partid îşi primeşte din afară sprijinul politic iar în ceasuri de primejdie pentru dânsul — ca acum! — îşi aruncă ochii desnădăjduit spre străinii care îl protejează, îl recomandă şi îl susţin ca pe un instrument al lor, atunci partidul-întreprindere merită în plin şi al doilea calificativ, acela de întreprindere *cu capital străin.*

VESTITOR

III Problema salariaţilor statului

Datoria şi posibilităţile guvernului

In marea întreprindere a Statului actual, guvernul corespunde unui consiliu de administraţie, este patronul policefal, cu îndatoriri certe faţă de personalul salariat.

Revin, insistând asupra acestui punct de vedere... economist: Statul actual, prin reprezentantul său, guvernul, nu-şi recunoaşte, faţă de salariaţi, obligaţiuni exterioare raporturilor stricte de la patron la salariat. Funcţionărimea nu este o elită, care trebuie cultivată moralmente, menţinută la un nivel superior de pregătire şi stare materială, funcţionărimea nu este corpul select al statului, cu o morală severă şi un prestigiu consacrat. In această funcţionărime nu se cultivă conştiinţa participării la opera nobilă de progres în timp a naţiei eterne. Dimpotrivă: funcţionărimea are toate motivele să urască statul, prin guvernul său, pentru vitregia ce îi arată, pentru tratamentul meschin ce-i hărăzeşte.

Există cel puţin o cinstită relaţie între acest stat patron şi salariaţii săi? Răspunsul, la care conduce analiza cea mai sumară este negativ. *Statul-patron, statul-democrat a căzut în păcatul capitalismului exagerat: nu păstrează un echilibru just între profitori şi salariaţi.*

Deaceia profesia de politician a devenit foarte rentabilă, iar meseria de trepăduş electoral a fost entuziast îmbrăţişată de toţi faliţii vieţii, de rataţi, şmecheri, într'un cuvânt de toată cultura microbiană a organismului naţional.

*

Arătam aci, altădată, printr'o analiză mai amănunţită, cum guvernului îi stă la dispoziţie o soluţie, insuficientă, evident, dar, prin aceasta, nu mai puţin recomandabilă pentru ameliorarea situaţiei materiale a salariaţilor săi.

Iată pe ce cale ajungem la o soluţie:

«Ştim că bugetul anului în curs a crescut comparativ cu anul expirat 1936—1937 de la 22.972,4 milioane lei la 25,248,1 milioane, deci un plus de 2.275,7 milioane lei. Ministerul de finanţe, în introducerea la bugetul general, justifică această majorare prin *«ritmul ascendent»* al vieţii econmice în ultimii ani, care s'a comunicat încasărilor bugetare, ridicându-le în 1935—1936 cu 9,9 la sută peste nivelul din 1934—1935, iar în 1936—1937 cu 13,1% peste nivelul anului precedent. Incasările anului în curs au fost evaluate cu un spor de numai 4%. Dacă ritmul încasărilor bugetare va urma ritmul vieţii noastre economice, bugetul anului 1937—1938 ar trebui să fie depăşit în prevederi şi ar merge către un excedent important. Dacă repartizarea impozitelor s'ar face just şi încasarea promt, acest excedent ar fi sigur. Prin urmare prima sursă de alimentare a fondului ce s'ar aloca sporului de salarii există. Socotind în raport cu ceeace s'a realizat ca excedent în anul expirat (835,1 milioane), s'ar putea conta pe circa 1.500 milioane lei din această sursă. Mai există apoi înscris în buget plusul de 2.275,7 milioane, care s'a repartizat, în părţi aproape egale, între personal şi material. Fără a ne atinge de capitolul materialului, cele 1.190 milioane trecute personalului din acest fond ar putea spori suma iniţială, ridicând-o până la circa 2700—3000 milioane lei. Ar trebui ca fondului de 1.190 milioane să i se dea această utilă întrebuinţare nu aceea de «spor de personal» (electoral în majoritate), «cheltueli de transport» şi «diurne», înghiţite de trântorii politici ai ministerelor. *Sporul bugetar astfel realizat reprezintă raportat la prevederile totale pentru personal de 14.798 milioane lei, un procent de 18 la sută. Cu acest procent, bugetul actual şi situaţia economică a ţării permit majorarea salariilor. E un calcul fondat pe probabilităţi, însă pornind de la realităţi necontestate. Operaţia este, din punct de vedere bugetar, posibilă».*

Partea ipotetică din demonstraţia noastră s'a confirmat până astăzi: ministerul de finanţe anunţă, pentru primele 5 luni, un excedent al încasărilor peste prevederile de circa 1 miliard şi speră ca, până la finele anului bugetar, acest excedent să atingă frumoasa cifră de 2 jumătate miliarde lei. Prin urmare concluzia noastră este în totul fondată.

Alexandru Constant

Spania, supusă unui regim special?

GENEVA, 17 (Rador). — Intervenind în discuţia care a urmat după discursul ţinut de d. Negrini în şedinţa de azi după amiază a Consiliului Societăţii Naţiunilor, reprezentantul Noii Zeelande a propus ca Spania să fie supusă câtva timp unui regim de mandat, «sub controlul unei mari puteri dezinteresate».

Reprezentantul Noii Zeelande a întrebat dacă nu s'ar putea face astfel încât cele două părţi cari luptă în Spania să accepte o asemenea soluţie.

Mandatul palestinian

Declaraţiile d-lui Victor Antonescu

GENEVA 17 (Rador). — Consiliul s'a ocupat azi din nou de chestiunea mandatului palestinian.

D. Victor Antonescu, raportorul comisiunii mandatelor, a amintit că la 14 Septembrie Consiliul Societăţii Naţiunilor a precizat că rolul comitetului de trei este nu acela de a studia problema în fond, ci a redacta, pentru a fi supuse Consiliului, în cursul prezentei sesiuni, concluziile ce se desprind din discuţiile la care a dat loc declaraţia reprezentantului guvernului britanic, cu privire la Palestina.

Ţinând seama de mandatul astfel definit, — a declarat d. Victor Antnoescu, — comitetul a redactat proectul de rezoluţie pe care-l supune Consiliului.

D. Delbos a declarat că guvernul francez aprobă proectul de rezoluţie prezentat de d. V. Antonescu şi că va urmări cu cea mai mare simpatie eforturile pe care guvernul britanic le desfăşoară în vederea rezolvării chestiunii palestiniene, ţinând seama de diferitele interese în cauză.

D. Eden a declarat: „In numele guvernului britanic, ţin să exprim mulţumiri d-lui Victor Antonescu raportorul comitetului, precum şi colegilor săi, pentru rapiditatea cu care au dus la bun sfârşit misiunea lor".

D. Eden a arătat deasemenea că acceptă proectul de rezoluţie.

Proectul de rezoluţie are următorul cuprins:

„Consiliul Societăţii Naţiunilor, ţinând seama de declaraţia guvernului britanic din Iunie 1937, cu privire la concluziile comisiunei regale în Palestina, precum şi de avizul preliminar formulat de comisiunea mandatelor,

considerând declaraţia reprezentantului Marei Britanii în şedinţa Consiliului, din 14 Septembrie 1937, precum şi discuţiile din această şedinţă, cu privire la statul palestinian,

luând în considerare intenţia exprimată de guvernul Marei Britanii, de a continua studiul problemei statutului Palestinei, privind în mod deosebit soluţia care comportă împărţirea teritoriului,

constatând asigurările date cu acest prilej de către reprezentantul Marei Britanii, cu privire la imigrări,

consimte ca guvernul Marei Britanii să procedeze la acest studiu şi la măsurile respective.

Consiliul, amintind că textul mandatului rămâne în vigoare atâta vreme cât nu se va fi hotărît altfel, amână examinarea în fond a chestiunii până în momentul când Consiliul va fi în situaţia de a o cerceta în ansamblul ei, şi în aşteptare îşi rezervă pe deantregul felul de a vedea, precum şi hotărîrea sa".

Să trecem la fapte!...

Campania presei româneşti din ultima vreme, dusă pe tema necesităţii de a decongestiona ţara de jidani, a stârnit un puternic ecou în toate ţinuturile locuite de Români, ca o dovadă că pasionatele strădanii ale luptătorilor împotriva satanismului izraelit nu s'au consumat în zadar. Astfel că astăzi s'ar putea afirma fără nici un fel de exagerare, că opinia luminată românească în integralitatea ei, este perfect conştientă de gravitatea şi de iminenţa pericolului jidovesc, şi gata în acelaş timp să reacţioneze cu hotărâre şi energie împotriva acestui pericol.

Insă pentru ca această mult aşteptată şi salutară reacţiune să se producă, în forme înţelepte şi legale de sigur, singurele pe deplin eficace este absolută nevoe acuma ca să se treacă la măsuri de ordin practic, bazate pe un sistem de soluţii evidente şi acceptate de toată lumea.

Vom avea de observat în această privinţă că atât campaniile «Universului», cât şi acele ale «PORUNCII VREMII» cari au culminat în răsunătorul său referendum de astăzi, fără a mai pomeni de partea importantă de contribuţie adusă de alte ziare româneşti şi de alte personalităţi cu suprafaţă («NEAMUL ROMANESC», «APARAREA NAŢIONALA», «CURENTUL», «FRONTUL») au o incontestabilă valoare prin aceea că ţin conştiinţa publică în permanenţă trează şi contribue la permanenţa sporire a numărului luptătorilor din prima linie. Insă toate aceste eforturi parţiale şi disparate nu vor avea o prea mare eficacitatea practică, atâta timp cât nu se vor încadra într'un efort unitar şi organizat şi nu vor preconiza soluţii concrete, admise de toată lumea şi imediat aplicabile.

In această ordine de idei, vom face o constatare cam neplăcută în legătură cu felul de a lucra al Românului în general:

După atâţea ani de luptă antijidovească; după ce din pricina jidanilor am ajuns slabi până la istovire, săraci până la maxima limită posibilă şi dezonoraţi în proprii noştri ochi ca şi în acela ai străinilor, nu numai că nu avem un plan sistematic de luptă împotriva acestor sinistri paraziţi ai omenirii creştine, dar nici n'am parvenit măcar să identificăm pericolul jidovesc de la noi din ţară în toate formele şi'n toate posibilităţile lui distructive şi ucigaşe. E adevărat că în tot acest răstimp am adunat o colecţie în adevăr impresionantă de constatări şi de soluţiuni personale, însă nici un sistem complet de date precise asupra numărului real al jidanilor din ţara noastră, asupra repartiţiei, organizării şi mijloacelor lor de luptă, ca şi asupra felului cum ne putem scăpa de ei.

Uşor ne putem da seama că, dacă lucrurile vor evolua în acelaş sens, în acelaş ritm dezordonat şi cu aceiaş alură, nu numai că nu vom ajunge la rezultatul dorit de întreaga suflare românească, dar riscăm să pierdem în chip ruşinos o bătălie pe care un pumn de luptători credincioşi, fanatici şi disciplinaţi ar fi câştigat-o cu cea mai mare rapiditate şi încă de mult.

Ce-i de făcut atunci? — ne veţi întreba. Răspundem: să ne sistematizăm munca. Să fixăm odată pentru totdeauna cadrul general al problemei şi în acest cadru să căutăm a obţine cu orice preţ, rezultate precise şi pozitive. Şi ca să ne exprimăm mai clar, socotim că e absolut necesar ca să se întreprindă imediat o ANCHETA NAŢIONALA în chestiunea jidovească de către oameni competenţi, sub o conducere unitară şi punându-se în aplicare un plan înţelept chibzuit.

Această anchetă naţională va trebui să stabilească:

Ce sunt şi ce reprezintă jidanii în istoria omenească. Cum s'au comportat ei în feluritele ţări pe unde au trecut şi ce fel de urme şi amintiri au lăsat pe acolo;

cum au năvălit jidanii în ţinuturile româneşti, de unde au venit şi graţie căror circumstanţe au ajuns să se înmulţească, să se îmbogăţească şi să ne subjuge;

care este sistemul de organizare şi de luptă al jidanilor în Ţara românească; cine le sunt şefii, şi la ce mijloace recurg spre a face inoperante toate măsurile noastre de apărare;

cum se pot identifica şi sancţiona toţi complicii şi toate instrumentele acestor paraziţi sinistri, fără concursul mercenar al cărora e absolut sigur că jidanii n'ar fi ajuns în România la formidabila lor putere, bogăţie şi influenţă de astăzi;

precizarea clară şi metodică a soluţiunilor ce se pot da problemei jidoveşti. Vorbim de soluţiunile înţelepte şi echitabile ce se pot da acestei vaste şi dureroase probleme, pentru că e evident că pot şi trebue să fie şi soluţii de acestea nu numai agitaţiuni sgomotoase şi ineficace.

Toate datele, documentările, dovezile şi soluţiunile practice ale acestei anchetele naţionale, să fie îngrijit şi sistematic tipărite în rezumate limpezi şi substanţiale şi răspândite în zecimi de mii de exemplare, atât în ţară, cât şi în străinătate. Pentru ca toată lumea să cunoască adevăratul chip şi adevăratele isprăvi ale fraţilor noştri de rit mozaic pe aceste meleaguri, ca şi pe meleagurile vecine.

Iar drept concluzie poporul român real şi legal, să hotărască printr'un plebiscit fie adoptarea globală a concluziilor unei astfel de anchete, fie respingerea lor.

NICOLAE BOGDAN

BERCU LEOPOLD,

FIU ADOPTIV AL C.A.P.S.-ULUI

La redacţie, ne-a sosit împărtăşania unor dureri creştineşti din satele depe Valea Pralei din jud. Bacăului.

In părţile acestea semănate de Dumnezeu cu păduri solemne de stejari şi cuiburi mîndre de brazi, păduri muncite cu trudă şi cu generaţii dearîndul de amărîţii ţărani de prin Căiuţi sau de prin alte sate, s'au pripăşit într'o zi urgisită, lipitori jidoveşti.

Pînă a veni iufţii, până a-şi manifesta opera lor de traficare şi seducţiune, rumînii de prin partea locului, cu umerii încovoiaţi de tonele de muncă ce le purtau pe ei, îşi aveau şi ei micul lor comerţ de lemne.

Nu-i îndemna la acest comerţ, vre-o intenţie prădalnică; ci viaţa, viaţa aceia chinuită în colibă scundă de bîrne, în care abia dacă sfîrîia ceaunul cu mămăligă.

Căci nu mai era ca'n vremuri străbune cînd pornia rumînul cu toporiştea la spinare şi dobora pădurea fără frica stăpînirii. Pădurea era a lui, el o creştea, el o dorea. Şi'n coliba lui plină de zumzetul de albine al copiilor, pîlpîia mereu focul şi nu era zi dela Domnul să n'aibă femeia şi copiii lui, fiertura şi bozul de mămăligă.

Dar a venit vremea când omul a trebuit să cerşească la C. A. P. S. «Cloşca» autonomă a pădurilor statului) şi tot s'a simţit el bine cîtă vreme, ei, băştinaşii, aveau putinţa să cumpere pe o nimica un braţ, două, trei, de lemne dela Stat ca să le aducă în bătătură. Aci îşi oprea o aşchie pentru foc, şi cu celelalte lemne pleca la tîrg să cîştige şi el un ban.

Ne scrie însă un rumîn din Căiuţi că amară urgie a căzut pe umerii lor.

«Cloşca autonomă» (C. A. P. S.) îi înlătură, le'nchide poarta'n nas, îi lasă pe drumuri ca să-i facă rost de «gheşeft» lui Bercu Leopold.

Ţăranii de baştină flămânzesc cu crucea trudei lor încrustată pe frunte; copiii lor cer; sânul mamelor scade; vitele îşi plimbă coada pe oasele lor mari gata să le spargă pielea.

In timp ce Bercu Leopold trece cu căruţele cu lemne pe şosea.

— Daţi vă la o parte oameni buni, că Bercu Leopold merge la târg să se îmbogăţească. Deacum ji-i mult e mândru ca un cimpanzeu. El e doar fiul adoptiv al Casei Autonome a Pădurilor Statului.

Ion Băleanu

Cultură, Oameni, Fapte

Cronica dramatică

Teatrul Național: Vasile Alexandri: Despot Vodă

O deschidere de stagiune la Național — așa ne-a învățat tradiția — pune mai mult problema stagiunei decât a piesei de deschidere.

Și atunci să ne gândim că anul acesta bătălia teatrală se dă pe două scene distincte. De o parte scena Naționalului, cu anexa noului Studio; de alta scena trustului teatral cu numele de S.C.I.T.A.

In vreme ce trustul are de scop vinarea pieselor streine de succes, pentru a ne binecuvânta și pe noi cu ele, Teatrul Național, înfășurat în demnitate și orgoliu, se ațapează mai mult literaturii originale și chiar literaturei streine dacă se adresează, o face după criteriul lui obișnuit de sobrietate.

E locul unde câteva cuvinte trebue dedicate directorului de trei ani și alți următori cinci ai primei noastre instituții de teatru. N'o fac din oportunitate. Doi ani mi-a ținut Paul Prodan în cartoane piese originale și traduceri din Shakespeare. Și n'am avut pentru aceasta o părere proastă despre dânsul...

A juca o piesă — am spus-o totdeauna — e treaba actorului, nu a Directorului. E treaba piesei, și aceasta treabă e una singură: să fi bună. Nu văd directorul de teatru care ar refuza o piesă de care e convins că e bună. Că poate greși spunând că e rea, e un subiectivism ce nu i se poate refuza. Și Klopstock a fost sfătuit, mi se pare, să nu scrie Messiada, că n'are talent. Nici azi nu se știe cine a avut dreptate... Și poate niciodată nu se va ști... E un litigiu veșnic deschis asupra operei literare. Mă fac forte să vă neg oricând pe Shakespeare!

Ceeace se cere unui director, e nu să nu fie subiectiv. Ci să aibe un devotament pentru cauza instituției lui. Paul Prodan a acest devotament. Intemeierea Studioului, închinat literaturei originale, e o dovadă în plus.

Și nu se putea vorbi de deschiderea stagiunei Naționalului fără a-l felicita.

Nu mai puțin fericită a fost alegerea lui Despot Vodă pentru botezul stagiunei. Piesa se menține, în ciuda naivității de efecte uneori. Versul nu ți se oprește în gât ca o gutue, nu-ți strepezește dinții. Tiradele sunt frumoase, și aduc savoarea lecturilor copilăriei noastre. Dacă în fiecare clasic nu trăește un copil, nu știu ce naiba e un clasic.

Jocul, puțin moliu... Era și covârșitoarea căldură din sală? Dar dela Pop Marțian și Ciprian, la Baldovin (ce frumos spune!) și Săvulescu, fără să uităm pe formidabilul Ciubăr-Vodă, cum nici pe Lăpușneanul lui Ulmeni (așa de bun și cald spunător de versuri), ansamblul Naționalului a fost — lucru greu cu o piesă istorică — convingător.

Marieta Anca, cu cel mai frumos mers și cea mai nobilă ținută printre artistele noastre, a jucat cu tot prestigiul ei de comunicativitate, o Carmină care o aștepta.

Dar trebue să ne bucurăm de cei mai noi, și să spunem atunci că în Lilly Carandino, cu un joc învăluitor și prospețime de izvor, teatrul nostru și-a găsit în sfârșit ingenua.

Actorii nu prea știu uneori ce e versul. Chiar un vers așa de ușor ca al lui Alexandri. Doamne, ce va fi cu Shakespeare!

Dragoș Protopopescu

Ciuburi de lumină

«Rugă în exil»

Gh. Antonovici ne trimite această sobră poezie, pe care-o redăm în întregime.

«Doamne, fagii ce frați buni sânt
în chinovia acestui ținut verde...
In ei mi-aud bătaia inimii 'n pământ
și'n cer, cum lin între strămoși se pierde.

Arborilor tuturor, de-o lume
cu părâul, pajiștea, miorile,
le spun — ca și aproapelui, pe nume —
și-ascultăm în lanuri suspinând comorile.

Imprejur păcatele-au crescut
și neamul mi-i schilod, sărac...
Necinstesc străinii — de temut —
țărna sângelui viteaz de rege dac.

Primește-a noastră 'ngenunchere,
a fraților stejari și-a brazilor —
pe culmi smerită priveghere,
și-ascultă rugăciunea camarazilor

din a tranșeelor reci unghere!

Intărește-ne în lupta crucii tale!
Viața celor buni cum crinul
mănăstirilor voevodale,
jertfă fie-ți ca tămâia spre seninul

cerului măririi tale».

In curând, d. Gh. Antonovici va tipări volumul de versuri «Vecernii în Arboreasa».

Manuale didactice

Intre manualele didactice, tipărite în acest an, am remarcat un foarte bun manual de limba română, pentru clasa V-a secundară, alcătuit de d-nii I. Nisipeanu și Al. Ionescu. Tot atât de remarcabile sunt și manualele de istorie ale d-lor Andrei Oțetea, D. G. Ionescu-Ilie, G. Grancea, — și cel de geografie pentru clasa IV-a al d-lui Petre I. Stroescu. Ele au apărut la «Cugetarea».

«Răscruce»,

revista d-lor Neculai Roșca, Forminte-Ulian etc., va apare în curând, aducând alese colaborări legionare.

Rânduiala

Anul II caetul 6-7 a intrat la tipar cu următorul cuprins:

Ion I. Ionică: Despre eroi și eroism.

Ernest Bernea: Filosofia la Universitate.

Iulian Vesper: Poesii.

Pr. Dumitrescu-Borșa: Insemnări de luptă.

Haig Acterian: Un veac de teatru românesc.

Caetul va fi complectat de un bogat număr de însemnări asupra ideilor și faptelor actuale. Vor semna: D. C. Amzăr, Ernest Bernea, Dinu Buzdugan, Ion I. Ionică, N. N. Popp, Horia Ursu etc.

Cetitorii «Rânduelii» cari nu și-au plătit încă abonamentul sunt rugați să-l trimeată la contul revistei la cec No. 1259. In acest fel se ajută la apariția regulată a Rânduelii.

M. S.

SUB SEMNUL ISTORIEI

...mare, dar, împărat, care deea nu trebue să tremure dinaintea Istoriei?

(M. Kogălniceanu: Cuvânt pentru deschidere).

Șaizeci și cinci de ani dela moartea ultimului mare Român și haiteu dus. (Atâția ani de când pădurile nu-l mai aud horind din fluier și potecile nu-i mai poartă lăinicia printre brazi). Il năpădise pălămiada nopții și visa treaz și grăia singur fără înțeles și alunga descoperit, cu sufletul vâlvoiu, pe câmpiile Blajului.

Intr'un târziu s'a făcut umbră de fum și s'a risipit... Avram Iancul...

Istoria, sfântă Istorie a Neamului meu!

Urcuș al Firii, semănat cu Moarte și sfâșieri, cu țărâi de cer și învolburări de răstoace, drum cu pierzanie de povoare, cu neguri și cu sânge, drum aprins cu Dumnezeu și povești cari înfloresc și cântă sub tălpi de Novac! Istorie

Curte domnească, cu sulițași în baibaracs roșii adormiți de farmece lângă porți, cu Doamnele lepe ne de stană în cabanițe de preț, cu Voevozi încremeniți și galbeni răsimați pe topuse în jețuri adânci. Fiecare letopiseț al tău e o criptă cu scliput gropniței neatins, cu scoarțele desfăcute...

Cine te-a întins sau te-a înfruntat fără să sângere, și n'a murit, și n'a înviat?

Amintește-ți, cetitorule!

De Ion Vodă, cumplitul, și de Mihaiu; de Vasile Ursu și Ion Oargă și de Crișanu de Tulor și de Iancu, și de haiducii toți căpitanii (Voevozii neunși ai Pădurilor), înmărmuriți în copaci... Bălan și Jianu și Tunsu și Grozea și Costea și Anghel și Bujor și Păun și Stoian și Corbea și Mirza și Vâlean și Radiul.

De Toma Alimoș și de Gheorghe Ing. de Miul Cobiul și Bolbocean și Botea și Busuioc și Băcul și Petrul și Gruian... Voinici de nat mare, Feți Domni fără bucurie ai Istoriei, Feți tragici și Coconi împărătești ai pământului meu, cari ați nădușit!

Ce mulți sunteți! Ce triști sunteți! Și cum vă curge sudoarea morții pe tâmple, ca la Inviere! Istorie!

Cine te-a ispitit și n'a plâns, și te-a colindat și a rămas senin și nu s'a întunecat?

Cine ți-a scris fără să se tulbure, și a intrat în codrii tăi cu aminte și n'a auzit foșnetul de aramă al frunzelor tale, ca niște peceți... peste zumzetul vieții

Adu-ți aminte!...

De Miron Costin, hronic viu sfârșit sub baltagul lui Macri, vătaful de păhărnicei; și de pribegiile lui Neculce, cu dorul; și de bejeniile lui Bălcescu peste ape, departe, cu scrisurile dragi subsuoară.

Și de Gheorghe Șincai, boierul acela drumeag peste țară cu toiagul în mână, cu desagii în spate, plini de cronici vechi și ceasloave.

Rătăcind ca albinele după florile Vremii.

Istoria! Oh, știu! S'a spus că e cuvântul și cugetarea lui Dumnezeu, că e vrerea lui. (Și e poate mai mult decât toate la un loc. E poate chiar Dumnezeu!

Al. Alexianu

FILE DE CARNET

Apare, la Satu-Mare, revista „Viața Socială c. f. r.". O conduce un harnic și talentat român: Vasile I. Vior, care și-a propus să strângă la granița de est un frumos lot de slujitori altru ale condeiului. Ultimele două numere, cari ne-au sosit la redacție, aduc semnalări multe, discutând chestiuni profesionale sau literare.

D. Vasile I. Vior, care se dovedește a fi isteț condeiu, scrie în Nr. 45 despre „Rostul slujbașilor români la graniță". Reproducem acest pasagiu, pe care-l supunem celor în drept:

„Instituțiunile — în cazul nostru C. F. R., să clădească locuințe pentru slujbașii săi, pentru a nu fi expuși la speculațiunile proprietarilor minoritari. Pe cât posibil să se trimită la graniță slujbași căsătoriți — și cu românce, fiindcă s'au dovedit că foarte mulți tineri români — slabi de înger, s'au căsătorit cu unguroaice, — unul din cele multe pericole care amenință neamul știind că femeia este sufletul căminului. Ori în astfel de căsnicii copiii primesc educația mamei — adecă ungurească. Și apoi acela ce-și închipue că într'un eventual conflict armat cu Ungaria, o astfel de soție unguroaică n'ar deveni o spioană, se înșeală, pentrucă sângele apă nu se face.

Aceste deziderate odată îndeplinite, suntem siguri că țara va câștiga enorm.

Și trebue să se pornească la fapte, altcum mai târziu se va regreta.

In asemeni cazuri să nu se facă altă politică decât aceia a interesului neamului românesc.

Să fim pătrunși cu toții de acest interes."

O înțeleaptă politică românească e, azi, necesară mai mult ca oricând în regiunile dela graniță. Nu numai în Ardeal, dar și în Basarabia și Bucovina.

Am remarcat articolul d-lui Vasile I. Vior, pentrucă el aduce câteva sugestii, cari ar trebui urmate imediat.

In Nr. 46-47, remarcăm îndeosebi articolul „Nouă orientare a căilor noastre ferate", de Vasile I. Vior, precum și contribuțiile d-lor Al. Lascarov Moldovanu, Emil Tișcă și Florian Negruțiu.

TRUSTUL S. C. I. T. A. tot nu s'a descoterosit de jidanii Berestean-u și Steinbach, cari, în companie cu Sică Alexandrescu, și-au propus să joace toate piesele iudeo-maghiare, răsuflate până și'n ultimele mahalale budapestane.

Personalul artistic al trustului S. C. I. T. A. viermuește de jidani. E trist că teatrul «Regina Maria» a ajuns la procedeele «artistice» ale triorului Sică-Berestean-Steinbach, care și-a închipuit că poate arunca praf în ochii publicului printr'o reclamă gălăgioasă.

Teatrul românesc n'are nevoie de Sici. E necesar un nou suflu în viața scenelor din România. Repertoriile compuse din piese bulevardiere deochiate nu mai pot impresiona pe nimeni.

Trustul S. C. I. T. A. va muri prin sine însuși, prin marile lui grosolii. O întreprindere, și încă teatrală, nu poate vieţui prin specularea actorilor și escrocarea publicului, căruia i se oferă peltele intitulate comedii!

MIRCEA ELIADE, întors de curând din Germania, unde a lucrat prin diferite biblioteci în vederea unei vaste opere de specialitate din domeniul istoriei religiilor, pregătește și un roman, care va fi intitulat «Viață Nouă», reversul «Huliganilor».

Tenacitatea și munca susținută a lui Mircea Eliade trebuie remarcate.

Mircea Eliade e un nou tip de intelectualitate românească, adevărată și creatoare.

Talentul fără muncă — nu contează. Deaceea, atâția scriitori, cari au pornit frumos la drum, s'au poticnit, înecându-se în cafenele sau în cine știe ce spelunca «ideologică» de stânga, unde nu se face decât vorbării.

Mircea Eliade a muncit. Mircea Eliade, Mihail Polihroniade, C. Noica, Vulcănescu, Emil Cioran și încă doi trei din generația lor. Restul, pierduți lirice sau filosofice.

Mircea Eliade și-a covârșit viața.

Mircea Streinul

Scrisoare din cătun

Cu lacrimi de cerneală, cu pană de lăstun,
Rugurăm negre vânturi, să-ți scrie tristă carte.
Ne iartă, Căpitane, că'n pribegiri spre moarte,
Ne plângem, covâltire, durerea din cătun.

Spre țarini nu cuvântă, nici Dumnezeu: «Amin»,
Când spunem Tatăl Nostru, plecați pe vremi sfrijite.
Ci gem nebuni strămoșii sub pluguri ruginite
Și n'au mălai copiii, nici soare, nici cămin.

Pe drumul mort în zare, ogar de chin și sânge
Arângul spart ne latră, cu gură rea, amară;
In bărci de vise arse, pe mări de jar și vară
Plutesc, uscate humă, scheletele nătânge.

Pustie, Căpitane, cu prunci flămânzi, cu bir,
Pe uliți trece toamna bolnavă de ftizie,
Și palidă cum geana ce plânge poezie,
Tușește, scuipă sânge, în deal, la cimitir.

CONSTATIN GOGA

Calendar

Vineri, 17 Sept. 1937

ORTODOX: Sf. Martiră Sofia (126 | SOAREL[E]: răsare...
CATOLIC: Sf. Lambert

Scena și ecran

Scandal în lumea bună

Muzică, lux, dans, și multă comedie. O revistă de mare montare cum numai americanii știu să ofere.

In plus Madeleine Carroll și Dick Powell.

Intr'un cuvânt, un film în care totul colaborează ca cinematograful Carlton să-și dezmintă faima ce și-a creat că nu știe să aleagă filme.

Căci, «Scandalul în lumea bună» a putut fi gustat de public fără a-l scandaliza.

Zarah Leander

Suedia, țara care a dat lumii pe Greta Garbo, își prezintă o nouă stea: Zarah Leander.

Talentată și de o frumusețe răpitoare, a fost descoperită de regizorul Geza von Bolvary, a turnat în regia acestuia primul ei film, intitulat, teatral și spectaculos, «Premiera».

Presa lumii, în unanimitate, a primit cu un entuziasm neobișnuit pe această nouă vedetă și a decretat-o fără rezerve drept o nouă Garbo.

Pe lângă o distinsă prezentare scenică, Zarah Leander mai are și o voce admirabilă.

In «Premiera», filmul pe care-l vom vedea mâine la cinema Aro, Zarah Leander va lansa câteva melodii cari vor rămâne în amintirea publicului.

Ultimul sărut al d-nei Cheney

Face parte din categoria filmelor de dialog, în cari, deși ... atenția ... de ... bui, și cu toate ... se trebuia să ...

Și cu atât mai ... să găsim ... rile principale ... trio simpatic și ... Joan Crawford, William ... bert Montgomery.

Totuș, un film ...

Sonata [Kreutzer]

Un film realizat ... romanul lui Leo Tolstoi ... de Lil Dagover, Peter ... recht Schoenhals.

Interpretare ... dinamică; tehnica ... înălțimea specialiștilor ...

Ceeace, însă, ... drul obișnuitului, ... pe drept cuvânt ... tatea simpatie ...

Cei ce au văzut-o ... avea ocazia să ... în care apare ...

De o emoționantă ... gover aduce în ... lui scriitor rus, ... tă frumusețe.

Un film sobru, ... «standard» și care ...

Teatrul REGINA MARIA

ASOC. BULANDRA-MAXIMILIAN-STORIN — Telefon 1...

Vineri 17 Septembrie — Deschiderea stagiunii

KEAN

cu TONI BULANDRA în rolul titular

Teatrul COMOEDIA — Director Sică Alexandrescu

OM DE INCREDE[RE]

cu ION IANCOVESCU

In câteva cuvi[nte]

Mister

— «foarte misterios» plutește în jurul teatrului Modern. Nici actorii și nici actrițele nu știu cum se numește piesa de deschidere. «Misterul» a fost deslegat de însuși d. Țăranu care — pe ușa principală a teatrului — a afișat următorul pacard:

«In curând deschiderea stagiunei cu Noaptea de 13... trei acte de Michel Durud».

Astă seară

se deschide stagiunea teatrului Regina Maria». Piesa de deschidere, Kean prelucrat de Kasimir Edschmid după piesa lui Al. Dumas.

Kean va fi prezentat într'un cadru de mare montare, cu o numeroasă figurație și muzică de scenă.

Kean va fi interpretat de d. Toni Bulandra.

Om de încredere

își anunță întreruperea succesului pe ziua de 25 Sept. când teatrul Comedia își va deschide stagiunea cu «O noapte furtunoasă» de I. Caragiale.

care n'a reușit să ... torii cinematografulu... tă — mâine — la F... că, aci, va ispiti pe ...

Scip[ione]

este filmul de ma... de studiourile italie... Se va reprezenta ... nei viitoare.

Ch[arlie Chan]

este un nou film din se... lizate până în prezent ... dedectiv «Charlie Chan».

Va fi prezentat de ... Arpa.

Sclav[ii]

s'a intitulat celebrul ... Jules Masson, care a ... lumii și a hotărât pe produ... cerii de filme să realizeze ... cula în care traficanții ... sunt expuși pe toate ...

Spectacol[e]

TEATRE

TEATRUL NAȚIONAL: Despot Vodă
REGINA MARIA: Kean
COMEDIA: Om de încredere
MARCONI: Fustele dela ...
ARPA: Mătușica lui ...
TEMPO: Apărarea are ...

Cinematograf[e]

ARO: Romanul unui trișor
ARPA: Refugiata din Șanghay
CAPITOL: Sonata Kreutzer
TRIANON: Sora Maria
FEMINA: Demonii mărilor
VOX: Drumul spre frontieră
ROXY: Sonata Kreutzer
ELISEE: Sora Maria
FORUM: Panama și Suprema amintire
OMNIA: Sherlock Holmes și Ruleta morții
DARLY: Suprema jertfă și Paris
CITY: Sub masca diavolului și A doua tinerețe
MARCONI: Fiul meu d-l ministru și Misterul camerei obscure
MARNA: Păianjenul negru și Gondola cu himere
AIDA: Te învăț cu ...
RAHOVA: Surâsul ... tea fatală
MODEL: Sfinxul din Chiorg... matorul secret
BARCELONA: Marșul ... roarea deșertului
REG. FERDINAND: ... Simona
ATENEUL TEI: Misiunea ... Miss Teodora
CARMEN SYLVA: ... și Vâltoarea
FLORIDA: Anne Marie ...
SIC: Insula groazei și ...
CARMEN: Chipuri ...

RADIO

Vineri, 17 Sept. 1937

14.30: Cântece românești: Petre Alexandru (canto), Mitică Ciuciu (țambal) și Cosîică Tandin (vioară): Crâșmărița din Buzău, cântec popular de Popescu-Pepu; Maria neichii Marie; Solo țambal: arii naționale; Cruce albă de mesteacăn, romanță de Fernic; Drag mi-a fost calul bălan, cântec popular; Frumoasa mea cu ochii verzi, romanță de Manzatti; Solo țambal: arii naționale; Ioane, Ioane, cântec oltenesc.

15: Ultimele știri.

19: Ora, Mersul vremii.

19.05: Concert de după amiază. Orchestra Radio.

20: 30 ani dela moartea lui Hasdeu, de Mircea Eliade.

20.20: Continuarea ... orchestrei Radio.

20.55—21.15: Muzică ... curi)).

RADIO-BUCU[REȘTI] ...

20.55: Muzică de came[ră] ... ski, pian, Hr. Popescu, ... cu, fagot: Trio în sol ... ven.

21.15: Seară de operă ... peră în trei acte, de Ver[di] ...

In pauza I-a (22.10-...) reviste.

In pauza II-a (22.5...) Radio-jurnal.

23.45: Jurnal pentru ... limbile franceză și germ[ană] ...

Congresul internațional de filosofie dela Paris

de **HORIA STAMATU**

Ca în toate lucrurile esențiale, de viață și de moarte porțile filosofilor au rămas închise în fața vremurilor de astăzi. Un recenzent, apolitic, al congresului dela Paris se plânge de indiferența lumii de acolo față de acel mare eveniment, indiferență datorită în primul rând din disprețul acelei lumi pentru tot ce este cugetare. Disprețul pentru această lume a indiferenței față de filosofi este, credem, puțin grăbit și prezumțios. Lumea nu este astăzi nici mai rea, nici mai bună decât altă dată, dar trece printr'o perioadă de mari prefaceri și nu cere dela cei cari pot gândi și conduce decât soluții directe. Ceeace nu pot face în niciun caz filosofii. Lumea are nevoe astăzi de conducători, pentrucă simte ca cum altfel se prăbușește. Primejdia anarhiei amenință o bună parte din omenire. De aceea tot ce a mai rămas sănătos din ea caută un leac, cât mai repede, împotriva acestui virus crud și necruțător. De aceea nici măcar într'un congres de filosofie nu mai poate exista astăzi „obiectivitate" și „toleranță". Pentrucă momentul luptei este prea acut.

Lumea cea multă a fost e adevărat întotdeauna indiferentă față de filosofi. Probabil din pricină că filosofii nu au făcut niciodată nimic pentru ceilalți. Orice filosof luptă în primul rând pentru sine, pentru propria lui eliberare din cercul dureros pentru cei sensibili, al creației. De aceea filosofii au discutat întotdeauna cel mult între ei. La recentul congres au făcut același lucru. S'au adunat filosofi din toată lumea, au discutat între ei lucruri cari îi priveau și atâta tot. Amatorii de filosofie, o specie dubioasă de altfel, i-au ascultat, refugiindu-se din scandalul vremii, pentru câteva zile într'o liniște de deasupra timpului.

Aceștia au fost neindiferenții. Restul, cei din afara Sorbonei sau dependințelor ei, și-au văzut de treabă. Ziarele s'au mulțumit să anunțe laconic deschiderea și închiderea congresului. N'au referat nimic se plânge referentul nostru. Pentru câte se întâmplă astăzi în lume este un fel de a cere prea mult. Faptul că lumea de astăzi este adânc frământată astăzi, nu atât de punctele problematice ale vieții gândirii, ale desfășurării formale a gândirii de sine stătătoare, e recunoscut de însuși referentul nostru când acesta recunoaște că majoritatea publicului s'a interesat mai ales de „filosofii aceia vii preocupați de antologie și metafizică" (Petru Comarnescu, Vremea). Goana aceasta după „rădăcina lucrurilor", este și ea semnificativă. Doar ei trebue să se știe un lucru: cât și cei cari nu frecventează congresele de filosofie tot asta caută: rădăcina lucrurilor, adevărul. Filosofii au pierdut pentru un moment cârma. Poate că o vor găsi altă dată. Lumea nu are însă timp să-i aștepte. Dacă noi suportăm astăzi dezastrele unei era deschise cu Descartes nu înseamnă că mai putem să-l discutăm obiectiv. Răul niciodată nu poate fi privit cu obiectivitate. De aceea un congres anti-creștin poate ca ar avea mai mult sens astăzi decât un congres închinat, obiectiv, marelui visător raționalist. Astăzi lumea, sdruncinată în adâncurile ei nu poate să se ocupe de problema științei universale. Este un lucru pe deasupra pentru ziua de astăzi acest vis al lui Descartes, vis rău de altfel care ne-a dus unde am ajuns.

A ne speria acum de puritatea de peste ceruri a gândirii și a gânditorilor este a face ca analfabetul în fața unei cărți scrise, sau ca un canibal pus în fața unui bec electric. Nu mai e timp să ne speriem nici de obiectivitatea științifică nici de seninătatea înțelepciunii. Pentrucă nu trăim nici vremuri de obiectivitate, de probleme universal date și universal interesante, nici vremuri de liniște înțeleaptă acum când totul e luptă.

Nu mai puțin absurdă este acuzația pe care o aduce autorul referatului citat, lumii întregi, de materialism, găsind totuși loc să remarce că marxiștii abia tot mai mai recurg uneori la argumente de ordin metafizic. Materialism este un termen general și de prea curentă întrebuințare pentru a-l lua în serios. Dar se vede totuș o anumită intenție, din întrebuințarea lui, intenție asupra căreia nu ne putem înșela. Amatorul seninelor culmi ale gândirii trebue să știe în primul rând că se poate cugeta asupra oricărui lucru. Și astăzi se poate cugeta enorm asupra a tot ceeace se întâmplă. Pentru asta trebue însă curaj și posibilitatea de a fi în actualitate. Pentru că pe pământ nimic nu este etern, nici cugetul și deci nici Descartes.

Lumea de astăzi nu este mai materialistă ca altă dată. Face însă un lucru pe care nu l-a mai făcut. Incearcă să se cristalizeze. Și procesul acesta așteaptă un filosof pentru a-i da o transcriere dialectică. Filosoful însă trebue să fie foarte atent și să nu vorbească despre vrabia după gard când are una în mână. De aceea recentul congres de filosofie lipsindu-se de discuția actualității este o încercare nenorocită a unor trecuți în altă lume. Solidaritatea unui tânăr, generos și activ, cu ei nu poate fi decât tristă.

Sporirea personalului românesc în întreprinderi

— Fixarea procentului de ang. jaţi de origine etnică. Adresa semnată de d. ministru V. Pop —

Revizuirea personalului tuturor întreprinderilor

Decretul muncii naţionale n'a devenit fapt împlinit nici azi. Guvernul s'a mulţumit să recunoască existenţa acestei *probleme* şi să anunţe, de nenumărate ori, în împrejurări solemne, rezolvarea pe cale de decret a întâietăţii elementului etnic românesc, în toate domeniile de activitate.

In ultima vreme s'a vorbit de modificarea legii protecţiei muncii naţionale din 1934, în sensul impunerii originei etnice româneşti, în locul «cetăţeniei», la fixarea proporţionalităţii.

S'a renunţat, însă, şi la această modificare, organele ministerului de industrie, mărginindu-se să interpeteze doar mai strict legea existentă.

Intreprinderile comerciale şi industriale, menţinându-se în aceiaşi condamnabilă rezistenţă, nearătând nici o înţelegere faţă de situaţia de inferioritate a elementului românesc, ministerul de industrie a fost obligat să ia noi măsuri pentru sporirea personalului românesc.

SPORIREA PERSONALULUI ROMANESC

Astfel, în cursul zilei de ieri, d. Valeriu Pop, ministrul industriei şi al comerţului, a semnat adresele circulare prin care întreprinderile comerciale şi industriale, sunt obligate — sub ameninţare de sancţiuni— ca în termen de trei luni, să sporească personalul românesc. Comisiunea de încadrare a personalului românesc a prezentat d-lui ministru Valeriu Pop, revelatoare tablouri statistice, din care rezultă că majoritatea întreprinderilor, nu numai că n'au în majoritate personal de origine etnică românească, dar nu **respectă** *nici proporţia de «cetăţeni» români, cerută de legea actuală.*

Sunt întreprinderi cari nu s'au conformat nici atunci când s'au dat avertismente şi s'au aplicat amenzi.

Adresa semnată ieri de d. V. Pop, a fost expediată la 72 întreprinderi industriale din Ardeal, Banat şi Bucovina. Deasemenea va fi trimisă tuturor întreprinderilor cari au un procent prea redus de angajaţi români.

Iată textul adresei trimise ieri şi prin care se urmăreşte fixarea unei noui proporţionalităţi, avându-se în vedere criteriul etnic:

«Desvoltarea şi prosperitatea industriei româneşti se datoreşte în largă măsură sprijinului direct şi indirect al Statului, care a dus o politică de categorică protecţie a industriei din ţară.

In trecut, industria naţională era protejată numai de tariful vamal

D. Valer Pop

şi de legea de încurajare a industriei din 1912, astăzi ea este şi mai puternic apărată printr'o serie de legi şi măsuri administrative (contingentare, legea cartelurilor, etc.) care o pun la adăpostul oricărei concurenţe dinafară, creindu-i o situaţie de monopol pe piaţa internă.

Politica protecţionistă a reclamat dela publicul consumator sacrificii însemnate, pe care ţara le-a adus conştientă de importanţa industrializării în procesul de emancipare economică a României.

Având în vedere cele de mai sus, credem că este de datoria dvs. să răspundeţi la toate acestea printr'o largă înţelegere a comandamentelor vremii şi în special să căutaţi pe toate căile — chiar cu sacrificii materiale — să promovaţi în personalul salariat al întreprinderii ce conduceţi, elementele de origină etnică românească.

Fixarea procentului de angajaţi români

In consecinţă, vă invităm să luaţi măsuri ca până la sfârşitul acestui an, să măriţi procentul de salariaţi de origină etnică română la următoarele categorii de personal, până la cel puţin:

50 la sută pentru personal administrativ superior, 50 la sută pentru pentru personal administrativ inferior, 50 la stă pentru personal asimilat lucrător calificat, 50 la sută pentru personal asimilat necalificat, 50 la sută pentru personal tehnic superior, 50 la sută pentru personal tehnic inferior, 50 la sută pentru personal lucrători calificaţi, 75 la sută pentru personal lucrători necalificaţi.

Vă rugăm ca până la 1 Oct. a. c. să ne omunicaţi adeziunea dvs. la cele ce preced.

Lipsa de răspuns va fi considerată ca refuz.

*

Suntem în măsură a anunţa că, d. V. Pop, intenţionează să aplice această proporţie tuturor întreprinderilor, adică şi acelora cari potrivit legii din 1934 satisfac procentul de angajaţi cetăţeni români, dar conform adresei amintite mai sus, nu îndeplinesc proporţionalitatea etnică stabilită pe cale de decizie.

In vederea acestei operaţiuni, se va proceda la revizuirea personalului tuturor întreprinderilor.

N. V. L.

Consfătuirea Inculeţ - Valer Pop

D. Ion Inculeţ, vice preşedintele consiliului de miniştri, a avut eri dimineaţă, la locuinţa d-sale, o lungă consfătuire cu d. Valer Pop, ministrul industriei.

S'a examinat problema reducerii preţurilor la produsele industriilor cartelate şi măsurile ce urmează a fi luate pentru punerea în aplicare a legii de reglementare a trusturilor.

Alegerile din Argentina

BUENOS AIRES 17 (Rador).— Despuierea scrutinului pentru alegerile preşedinţiale continuă.

Deocamdată d. Ortiz are majoritate i nmai multe provincii, iar d. Alvear în provincia Buenos Aires.

Delegaţie românească la Praga

PRAGA, 17. (Rador). — Delegaţiile României şi Jugoslaviei, care au luat parte la concursurile sportive ale armatelor Micii Inţelegeri, au sosit la Pilsen, unde au fost primite în mod călduros, în numele primarului şi consiliului municipal, de profesorul Cadik, preşedintele Ligii cehoslovaco-jugoslavă.

Delegaţiile au vizitat apoi oraşul, precum şi marile fabrici de bere şi uzinele Skoda, care au oferit un dejun în cinstea lor.

Declaraţiile d-lui Octavian Goga la T.-Severin

Joi după amiază a avut loc la T.-Severin la sediul organizaţiei partidului naţional-creştin o mare întrunire convocată de d. Oct. Goga, preşedintele partidului.

După ce arată solidităţea partidului şi unirea cu A. C. Cuza, pe care o numeşte definitivă, d. Goga a făcut un mare expozeu politic, privind situaţia politică internă şi externă.

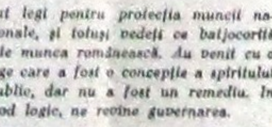
In legătură cu succesiunea, preşedintele partidului, a declarat următoarele:

«Ne găsim în situaţia când partidul liberal se pregăteşte de plecare. Unii spun că se pregătesc ca tot ei să vină. Toate nenorocirile sunt posibile. Sunt lucruri dincolo de spiritul de prevedere normal. Eu rămân în spiritul logic şi nu spun lucruri decât bazat pe argumente. Nu este nici în interesul partidului liberal, de a face o nouă guvernare. Mie acest lucru îmi pare imposibil. Raţionând în ipoteza plecării actualului regim, mă întreb: care va fi partidul care va putea guverna ţara? Părerea mea este că nu poate veni decât un guvern de partid cu o platformă electorală. Sunt două formule electorale: una a naţional-ţărăniştilor şi evreilor, amalgam, care, extern, va reprezenta o conducere internaţională, iar intern, o biruinţă a d-lui Iuliu Maniu, care, dacă vine la putere d. Mihalache, d-sa va deţine forţa numerică în componenţa parlamentului naţional-ţărănesc.

Am cerut un guvern de alegeri compus din generali sau magistraţi, urmând ca ţara să se rostească liber, fiindcă eu am încredere în această ţară, care astăzi este naţionalistă.

Logic este să cerem guvernul pentru partidul naţional-creştin. Ideile noastre în politica internă şi externă au fost adoptate de celelalte partide. S'au făcut legi pentru protecţia muncii naţionale, şi totuşi vedeţi ce batjocorită este munca românească. Au venit cu o lege care a fost o concepţie a spiritului public, dar nu a fost un remediu. In mod logic, ne revine guvernarea.

D. Octavian Goga

Convocarea comitetului executiv al „Frontului românesc"

Comitetul executiv al «Fronului Românesc», este probabil, va fi convocat pentru sfârşitul acestei luni.

D. Al. Vaida-Voevod, care se află la Cluj, va veni în Capitală la 27 Septembrie.

Pe marginea pactului Chino-Sovietic

Conflictul dintre Bluecher şi Vorosilov

— Rostul brigăzilor internaţionale —

Nu de mult agenţiile de presă ne au adus ştirea că între U. R. S. S. şi China s'a încheiat un pact de neagresiune. Incheiat subt auspiciile directe a mareşalului Bluecher acest pact a venit să «confirme» declaraţia lui Stalin, că va face tot

Vorişolov

ce-i posibil spre a menţine pacea în Extremul Orient.

Vom analiza cu altă ocazie motivele care-l determină pe Stalin să dorească pacea în această parte a lumii, pace legată în mare măsură de pactul încheiat nu de mult între Germania şi Japonia. Totuş trei sunt motivele care-l determină pe Stalin să recunoască actualul regim din China, dar în special persoana mareşalului Ciang-Kai-Sek socotită de Ruşi ca un inamic al bolşevismului. Aceste trei motive sunt: 1) Lipsa de încredere în purtătorii de arme, 2) Descreditarea externă, 3) Pacifismul poporului Rus.

Ştiind, că finalul răsboiului Chino Japonez va fi favorabil Japoniei, Rusia Sovietică s'a mărginit să încheie — oficial — numai un pact de neagresiune şi nu unul de amiciţie cum s'a crezut în primul moment.

Pactul Chino-Sovietic apare cu atât mai interesant cu cât sunt cunoscute uriaşele sforţări ale Kominternului de a bolşeviza China în ultimii 15 ani.

Unul dintre adversarii încheerii pactului Chino-Sovietic e fără îndoială Vorosilov care în memorabilul consiliu ţinut la Moscova a cerut o acţiune sovietică în China de nord cu scopul de a fi cucerite mai multe provincii. Aceasta pentru simplu motiv că: dacă nu o vom cuceri noi o vor cuceri Japonezii.

Totuşi după lungi şi furtunoase desbateri Rusia Sovietică a recunoscut actualelegr anii ale Chinei, şi ce-i mai interesant, personalitatea mareşalului Ciang-Kai-Sek, socotit de toată lumea ca un incorigibil adversar al bolşevismului.

Care-s motivele acestor recunoaşteri şi care-s motivele încetării ori cărei propagande bolşevice în China?

Răspunsul poate fi găsit în discursul mareşalului Bluecher cu ocazia conferinţei Polit-Biroului, la care a participat însăş Stalin şi 'n care primul a vorbit 18 ore în continuare.

Referindu-se la comunizarea Chinei, cerută atât de insistent de către Vorosilov, Bluecher a declarat:

— A comuniza China — e foarte uşor în momentul de faţă, dar interesele noastre ne dictează să avem o Chină unitară şi puternică, o Chină aliată. China bolşevizată va fi teatrul de operaţii a unui veşnic războiu civil. Comunizând China, vom da posibilitate Japoniei ca în numele ideii antibolşevice susţinută de întreaga lume să se aşeze acolo definitiv iar aceasta NUMAI SPRE BINELE NOSTRU NU POATE FI.

Kominternul la lucru

Totuş U. R. S. S. nu va îndrăsni să provoace făţiş poporul crizantemelor. Kominternul prin persoana lui Ejov încearcă să câştige pentru cauza Chinei pe Americani şi Englezi.

La Wasington bolşevicii desfăşoară o activitate intensă prin ambasadorul lor Troianowski.

AGENŢII KOMINTERNULUI RECRUTEAZA CARNE DE TUN

Troianovski desfăşoară o intensă acţiune diplomatică. Centrala de şantaj, minciuni şi provocaţiuni îşi are sediul la Los Angeles.

Imediat după isbucnirea răsboiului chino-japonez, un însemnat lot de agenţi bolşevici a plecat în cele două Americi, unde au început să recruteze «carne de tun».

Astfel numai în oraşul Los-Angeles s'a înscris pentru armata Chinei un lot de 182 aviatori şi 304 ofiţeri din armata Statelor-Unite.

Şeful acestui «centru» e faimosul aventurier Rassel Kern, actual «GENERAL» în armata particulară a lui Ciang-Tsuo-Liang.

In afară de ofiţerii recrutaţi şi care au fost trimişi pe frontul dela Şanghai s'au mai înscris încă 1360 specialişti, servanţi pentru avioane tunuri şi mitraliere.

ŞI ACI «BRIGAZI INTERNAŢIONALE»!

In afară de aceştia mai luptă în China şi mai multe «Brigăzi Internaţionale», una, acea americană fiind condusă de fostul căpitan Bert Hol.

U.R.S.S. livrează armament Chinei

De oarece armatele Chinei dispuneau de armament rudimentar sau mai bine zis nu dispuneau de armament decât în cantităţi mici Generalul Ciang-Tuo-Liang a trimes la Moscova, cu mandatul de a cumpăra «marfă nouă» pe irlandezul Satton. Acesta mai recrutează «voluntari» sovietici pentru brigada sovietică rusă pusă subt conducerea generalului cantonez Kogan şi a colonelului american Bleky Wils.

Cea mai mare nevoie se simte de aviaţie, fapt care a determinat guvernul Chinei să trimeată la Moscova, primele milioane de dolari strânse cu ocazia împrumutului intern.

Până azi au fost trimise la Şangai 208 aparate sovietice, având fiecare aparat servantul său.

CE VA FI MAINE!

Azi Bluecher şi-a putut impune punctul său de vedere. Vorosilov nu poate părăsi Moscova fiindu-i interzis de către Stalin şi Egorov.

Rezultatul final al războiului înclină în favoarea Japoniei.

Ce va face Rusia Sovietică cu pactul încheiat, mâine, când armatele Chinei, infiltrate de ideia bolşevică — prin aşa zişii «voluntari internaţionali», de fapt agenţi ai Kominternului — vor încerca să se revolte împotriva mareşalului Ciang-Kai-Cek şi a regimului său naţionalist?

Mâine când pactul va fi inexistent iar China comunizată mai uşor decât şi-ar fi închipuit Stalin? Deabia mâine îşi va da seamă mareşalul Ciang-Kai-Cek, de marea greşală comisă.

Paul Petzi

O expoziţie comemorativă în palatul metropolitan din Cernăuţi

Mitropolia Bucovinei aranjează începând cu 1 Octombrie a. c. în palatul mitropolitan o expoziţie comemorativă a lucrărilor pictorului diecezan Epaminonda Bucevski.

Deţinătorii de lucrări (tablouri, desenuri, etc.) precum şi acte privitoare la pictorul E. A. Bucevschi, sunt rugaţi să binevoiască a pune pentru timpul expoziţiei la dispoziţia Mitropiliei aceste tablouri şi lucrări, dând totodată consimţământul la fotografierea şi reproducerea lor. Mitropolia Bucovinei răspunde pentru orice pagubă sau deteriorări ale pieselor împrumutate. Cheltuelile de transport precum şi orice alte cheltuieli privitoare la expoziţie privesc Mitropolia. Orice răspuns sau corespondenţă privitoare la lucrările pictorului Bucevschi se va adresa consiliului eparhial secţia culturală pe adresa păr. consilier dr. Orest Tarangul.

Interesantă jurisprudenţă

Inaintea Consiliului de războiu al Corpului II A., s'a judecat ieri procesul legionarului Eliat M. Mircea, trimis în judecată pentru distrugere de ziare, infracţiune definită şi pedepsită de art. 354 c. pen. vechiu, art. 14 şi 28 din legea pentru reprimarea unor noui infracţiuni la liniştea publică şi I. D. R. Nr. 455-936.

Inculpatul a fost apărat de av. George P. Alexandrescu, care într'o pledoarie inteligentă, a demonstrat, cu texte şi argumente de logică juridică, inexistenţa faptului penal, inculpatul distrugând propriul obiect, întrucât cumpărase gazetele şi urma să le achite. Ceeace caracterizează faptul penal definit de textele citate, este distrugerea lucrului altuia, însoţită de refuzul formal de a plăti stricăciunile. In speţă, afacerea neîntrunind elementele impuse de textul penal, rămâne civilă, încât soluţia instanţei penale nu poate fi decât o absolvire. Ceeace s'a şi făcut.

Prin hotărîrea pronunţată de Consiliul de războiu din Bucureşti, jurisprudenţa noastră se îmbogăţeşte cu o interpretare de vădit interes şi mai ales de lucidă înţelegere juridică.

A. C.

Atentatele dela Paris dirijate de către Moscova

— Ce urmăresc comuniştii —

PARIS, 17. — Zilele trecute a avut loc la Moscova conferinţa anuală a Kominternului la care au participat delegaţi din Anglia, Belgia, Spania, Franţa, Elveţia şi Portugalia. In afară de aceştia au mai participat comunistul german Rosenberg, precum şi 8 comunişti emigranţi italieni.

Delegaţia engleză a fost formată din Mak Marffi, Polit Andreev şi Talbat. Din Spania sovietică a participat Josse Diaz secretar al «Ajutorului Roşu» spaniol.

Secţia franceză a Kominternului a primit ordinul de a lupta pe toate căile pentru compromiterea şi demiterea actualului prim ministru Chautemps şi înlocuirea lui printr'un guvern socialist în care să participe şi comuniştii.

In acelaş conferinţă s'a mai cerut debarcarea lui Chautemps şi pentru motivul că nu se ocupă intens de problema Spaniei Roşii pe care o neglijează cu rea voinţă.

Spre a-şi putea ajunge scopul, s'au pus la cale atentatele dela Confederaţia Patronală şi sediul Grupărilor Metalurgice, încercând prin aceasta să-l forţeze pe premierul francez să treacă la măsuri excepţionale, sperând că prin aceasta îşi vor retrage încrederea toate grupările care formează actualul «Front Popular».

Inăsprirea regimului străinilor în Franţa

Măsurile guvernului. Alt atentat la Marsilia

PARIS, 17 (Rador). — «Le Matin» anunţă că, comisiunea de jurisconsulţi însărcinată să stabilească textul relativ la controlul străinilor se va reuni îndată ce vor fi desemnaţi reprezentanţii ministerelor interesate.

Printre măsurile plănuite de d. Chautemps, ziarele citează: introducerea paşaportului pentru toate ţările, şi în deosebi pentru ţările limitrofe ca. Belgia şi Elveţia, prin care indezirabilii pot trece pentru a pătrunde în Franţa; obligativitatea cărţii de identitate cu fotografia şi amprentele digitale, pentru toţi străinii; un tribunal special va decide de soarta refugiaţilor politici şi le va elibera acte dacă n'au.

Ziarul adaugă că guvernul nu se gândeşte câtuşi de puţin să restrângă intrarea în Franţa a străinilor, ci le va face dimpotrivă toate înlesnirile pentru a obţine repede şi cu cheltuială puţină viza paşapoartelor şi a cărţilor de identitate.

Guvernul francez înţelege numai să facă între indezirabilii şi străinii onorabili o distincţie, din care cei din urmă nu vor avea decât de folosit.

Solemnitatea deschiderii noului an judecătoresc la Botoşani

BOTOŞANI, 16. — In dimineaţa zilei de 15 Sept. c. la ora 7.30 din iniţiativa Asoc. av. români creştini s'a oficiat un serviciu religios în sala paşilor pierduţi a tribunalului local, cu ocazia începerii anului judecătoresc. Au participat toţi d-nii magistraţi toţi avocaţii creştini, funcţionarii judecătoreşti precum şi un numeros public. Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de preoţi între care pr. Sotir Simionescu protoereu, pr. N. Irimescu şi pr. Gh. Gheorghiu. S'a stropit cu aghiazmă toate sălile şi camerile tribunalului. O remarcă dureroasă s'a făcut: lipsa avocaţilor Răutu dela această solemnitate, ceeace denotă completa lor înstrăinare faţă de legea şi neamul nostru românesc.

NIC. MURARAŞU

Naţionaliştii spanioli la Geneva

GENEVEA 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei Havas transmite:

Contrariu făgăduelii pe care au făcut-o de a părăsi Miercuri teritoriul Elveţiei trei din cei patru spanioli naţionalişti cari au trimis la începutul sesiunei adunării Societăţii Naţiunilor o comunicare nesemnată cu caracter polemic tuturor delegaţilor statelor membre ale instituţiei din Geneva, au rămas în oraş.

Se ştie că această comunicare era îndreptată contra lui Juan Negrin, delegatul guvernului spaniol din Valencia, care era acuzat de a fi fost instigatorul terorismului în Spania.

D. Balmer, şeful secţiunei justiţiei a cantonului Genevei, a atras azi atenţiunea procurorului şi a autorităţilor federale elveţiene asupra neregularităţii acestei situaţiuni.

Regele Italiei asistând la o paradă militară la Roma

PENTRU „DREPTATEA"

Am făgăduit ieri că vom publica, în întregime, documentele menite să sdrobească odată pentru totdeauna îndrăznelala calomniatorilor dela oficiosul național-țărănist.

Ne ținem de cuvânt! Dar înainte de a reda textul Deciziunei Inaltei Curți de Casație, câteva consideraţiuni preliminarii sunt necesare.

Ce rost a avut și are legea controlului averilor?

Rosturile ei sunt două: acela de a sancționa pe cei ce s'au îmbogățit prin operații nu numai ilicite — deci sancționate de codul penal — ci chiar *nedelicate* și acela de a apăra pe oamenii corecți, îngăduindu-le ca printr'o Decizie a celei mai înalte instanțe judecătorești să spulbere orice calomnie.

Expunerea de motive a legii redă clar această idee:

«Societatea are dreptul să se apere, dar și obligațiunea de a apăra.

Sancționarea vinovaților este necesară, dar tot așa de necesară este și crearea mijloacelor pentru ca nevinovații să se poată apăra».

Și apoi, tot atât de categoric.

«Preocuparea principală ne-a fost de a găsi mijlocul cel mai simplu ca vinovații să nu poată scăpa, dar și nevinovații să nu poată fi expuși oprobiului public de către oameni fără nici o răspundere».

Am publicat până acum două texte categorice, unul din rechizitor și altul din Deciziune, care spulberă toate calomniile debitate la adresa d-lui Manoilescu.

Dar «Dreptatea» nu-i mulțumită!

In ceeace privește pasagiul din rechizitor «Dreptatea» declară candid: de unde știm noi că e exact? «Rechizitorial nu e scris ca să-l putem controla».

Răspundem: cum își poate închipui cineva că am putea falsifica cuvintele Procurorului general al Curții de Casație, când — din fericire — d. C. Al. Viforeanu trăește și dacă i-am denatura — cât de puțin — gândul sau fraza, ne-ar dezavua imediat?

Textul din rechizitor e reprodus *după note stenografice*, deci sută 'n sută exact, iar dacă s'ar strecura o inexactitate d. Procuror general ar fi primul care s'o releve.

Dar «Dreptatea» merge mai departe. Ea pretinde că fraza: «Eu vă mărturisesc că, cu mâna pe conștiință nu pot să spun că d. Manoilescu s'a îmbogățit printr'o operațiune necorectă, care să cadă sub sancțiunea legii controlului averilor» — *exprimă o simplă îndoială și că d. Manoilescu — citâm din «Dreptatea» — «se poate să se fi îmbogățit printr'o operațiune necorectă care să nu cadă în prevederile legii controlului averilor».»*

Ori am arătat mai sus că legea controlului averilor e mult mai severă ca orice altă lege, că condamnă chiar pentru simple indelicatețe.

Intr'adevăr raportorul legii la Cameră o spune clar:

«Ceeace înseamnează, dată fiind generalitatea termenului ilicit că legea vizează prin această expresie nu numai ilicitul penal sau civil, ci și *ilicitul moral, care cuprinde toate actele pe cari societatea, în organizarea ei actuală, le consideră ca imorale și le sancționează cu disprețul ei*».

Așadar dacă d. Manoilescu s'ar fi făcut vinovat de un simplu fapt imoral, nedelicat, încă ar fi fost sancționat prin legea controlului averilor.

Ori d. Manoilescu a fost achitat de Inalta Curte. Cum mai poate fi deci învinuit măcar de o indelicatețe?

Cât despre faptul că «Dreptatea» socotește pasagiul din rechizitor «îndoelnic» — deși nouă ni se pare perfect clar — îi mai servim unul care o să satisfacă — sperăm — pe deplin:

«Terminând, rog Inalta Curte să constate că, din actele dela dosar *și din raportul domnului consilier Bănescu* nu rezultă nimic în sarcina d-lui Mihail Manoilescu. In activitatea d-sale ca om politic și ca ministru, ca mare demnitar în stat, nu există nimic care să dea de bănuit că domniasa, uzând și abuzând de aceste calități de mare demnitar și de ministru, a făcut acte cari ar cădea *sub controlul eticei* și că ar fi strâns o avere care să poată fi izbită de legea controlului averilor. Incât vă rog să binevoiți a constata, domnule Prim Președinte și Onorată Curte, că averea d-lui Mihail Manoilescu *nu este făcută prin mijloace cari ofensează morala și cari l-ar supune disprețului cetățenilor*, că ea nu poate fi reputată printr'o prezumție juris et de jure că ar fi făcută în prejudiciul statului».

Așadar iată cum vorbește unul din cei mai înalți magistrați ai țării. Nici «sub controlul eticei» măcar, al moralei, al delicateței nu cade activitatea d-lui Mihail Manoilescu.

Ei bine cum se poate apăra mai perfect un om cinstit?

Ce dovezi mai bune să aducă decât cuvintele Procurorului general și hotărârea Casației în Secțiuni Unite?

Deaceia de azi înainte d. Manoilescu nu va mai răspunde la atacuri. El socotește că documentele publicate sunt lămuritoare pentru toți oamenii cu o fărâmă de conștiință din această țară.

Cât despre calmoniatorii dela «Dreptatea» ei pot continua liniștiți să debiteze veninul calomniilor și să-și rumege neputința.

Iată acum și textul Deciziunei Curții de Casație.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIUNILE UNITE

Deciziunea Nr. 35 din 1935.
Dosar Nr. 254 din 1933.

Președinția d-lui D. Volanschi, prim președinte.

Membrii prezenți domnii: C. G. Bătescu, D. G. Lupu, Al. Juca președinți.

A. D. Procopiu, N. Stănilă, C. Crăciunescu, N. Bădescu-Roșiori, Al. Peretz, T. Radu, E. Bănescu, M. Mosgos, C. Romano, G. I. Duca, Gh. Drimba, V. Popovici, T. Bocancea, A. Mandrea, L. Ștefănescu, S. Gogălniceanu, D. Niculescu, C. Macri, I. E. Ionescu, C. C. Vasiliu, I. Cetățeanu, C. Gheorghian, I. Strelicescu, S. Chețianu, P. Davidescu, B. Brezeanu, St. Stănescu, C. M. Ionescu, B. Benișache, consilieri.

In ziua de 9 Maiu a. c. s'a luat în cercetare denunțul făcut de Ștefan Florescu, contra fostului ministru Mihail Manoilescu potrivit legii pentru controlul averii funcționarilor publici, care în fond a fost reținută de această Inaltă Curte în urma casării deciziunei de clasare a Comisiunii speciale de control a averilor Nr. 7 din 1933.

S'a prezentat denunțătorul Ștefan Florescu în persoană, Ministerul comunicațiilor prin d. avocat P. Alexandrescu, Ministerul industriei prin d. avocat Traian Ionescu, Ministerul finanțelor prin d. avocat Traian Ionescu și M. Manoilescu în persoană asistat de d. avocat I. Gr. Perieteanu.

S'a cetit raportul d-lui consilier E. Bănescu.

S'au ascultat d. Șt. Florescu în susținerea denunțului, reprezentanții ministerelor mai sus citate, declarând că nu au de făcut nici o concluziune în această cauză, domnii Manoilescu și Perieteanu în combaterea denunțului și d. procuror general C. Al. Viforeanu în concluziuni pentru clasare.

CURTEA,

Având nevoie de timp pentru a delibera;

A amânat pronunțarea deciziunei pentru azi 16 Maiu c., când:

Deliberând

Având în vedere actele și memoriile din dosar, din cari se constată că la 21 Decembrie 1932, Ștefan Florescu a introdus la Comisia specială de cercetări de pe lângă această Inaltă Curte un denunț contra d-lui Mihail Manoilescu, fost deputat și senator, fost subsecretar de stat la ministerul de finanțe între 1 Aprilie și 4 Iunie 1927, fost ministru al comunicațiilor dela 13 Iunie 1930 la 10 Octombrie 1930 și ministru al industriei și comerțului dela 11 Octombrie 1930 la 31 Martie 1931 și dela 18 Aprilie 1931 la 14 Iulie 1931.

Că prin acest denunț și prin alte patru memorii prezentate ulterior denunțătorul Florescu pretinde, că fostul subsecretar de Stat și ministru Mihail Manoilescu și-a agonisit în timpul cât a îndeplinit aceste funcțiuni o avere în disproporție cu mijloacele sale financiare; că grație situației sale politice d-sa a ajuns în posesia a 50.000 acțiuni ale societății minelor de cărbuni din Ardeal, abuzând de situațiunea pe care i-o dădeau demnitățile ocupate pentru a favoriza numita societate în obținerea intervenției sale cu ocazia furnizării de cărbuni către Căile Ferate, a căror cotă a fost mărită în anii 1930 și 1931, pe când cota furnizată de alte întreprinderi pe acelaș interval, a fost scăzută.

Că grație intervenției sale — se pretinde — s'a putut efectua un schimb de acțiuni între societatea Minelor de cărbuni și Soc. Petroșani, schimb care a profitat celei dintâi; că uzând de situația sa politică a isbutit a face să se constitue o regie mixtă între societatea minelor de cărbuni din Ardeal, Societatea din Bruxelles numită «Electro-Bell» și primăria municipiului Cluj pentru electrificarea acestui oraș, tranzacțiune pe urma căreia d-sa a realizat un comision de 6 mil. I se mai impută că contul la Banca București ar conține operațiuni ilicite: că această bancă la care d. Manoilescu era membru în consiliul de administrație și debitor primind în depozit din partea prefecturii Romanați suma de 7 mil. această sumă, de care se pretinde că d. Manoilescu a profitat a fost de fapt pierdută de prefectură, banca intrând în lichidare; în sfârșit se mai arată prin denunț că d. Manoilescu a cumpărat pe numele său un imobil și un teren aceză în Mangalia, iar pe numele soției sale în București, pe prețuri însemnate, a căror proveniență, d-sa nu le-a putut justifica.

Având în vedere că Comisiunea specială de cercetări clasând acest denunț, deciziunea sa a fost casată în urma recursului denunțătorului și afacerea a venit în judecata secțiunilor unite ale acestei Inalte Curți potrivit art. 29 din legea pentru controlul averilor.

Că această Inaltă Curte potrivit art. 15 și 31 din citata lege a delegat pe d. consilier Eugen Bănescu să refacă cercetările în cauză, iar din raportul încheiat de d-sa se constată în fapt următoarele:

In decursul celor 6 ani (1926-1931) înăuntrul cărora d. Manoilescu a ocupat funcțiunile de subsecretar de stat și ministru în intervalele de timp arătate, atât d-sa personal cât și soția sa d-na Elena Manoilescu, a cărei avere este supusă controlului în limita și conform prezumției din art. 6 alin. a din lege, au făcut cheltueli, cari se ridică la suma de 29.272.177 lei din care, lei 10.767.296 pentru achiziționarea și sporirea averii lor mobile și imobile și care se compune din:

1. Imobilul din București, strada Mussolini 27, preț de cumpărare lei 7.260.000; taxa de înregistrare lei ½ 287.496; dobânzi plătite asupra prețului 206.000; reparații făcute imobilului conform declarațiunei, lei 1.830.000; 2) imobilul din Bușteni, preț de cumpărare 390.000 lei; taxa de înregistrare 15.000 lei; 3) imobilul din Mangalia, preț de cumpărare 780.000; taxa de înregistrare ½ 26.800; dobânzi plătite asupra prețului 30.000; locul din Mangalia dela Aristia Dragomirescu, 48.000; 4) mobilier conform valorii asigurată (in care intră și automobilul), 2.000.000; acțiuni 50.000; minele de cărbuni Ardeal, valoare de cost, lei 4.500.000; și 6) acțiuni 350 Credit Industrial, 200 Hermes, 200 Moscovitz, 490.000 lei.

Că, în acelaș inerval de timp, soții Manoilescu au realizat următoarele venituri: 1) Salarii, tantieme, cupoane, diurne, chirie ca guvernator, 8.082.180 lei; 2) fond dotal realizat din vânzarea efectelor, 168.270; 3) dela d-na Vehlan, 500.000; 4) din vânzarea caselor din Parcul Filipescu, 2.000.000; 5) din răscumpărarea asigurărilor 700.000; 6) din vânzarea acțiunilor ridicate dela Banca de credit, 400.000; 7) datorii la bănci, 9.955.660; 8) datoria hipotecară asupra imobilului din strada Mussolini 27 la Centrala Cooperativă pe data de 31 Decembrie 1931, 2.527.985; și 9) datoria la Nic. Szanto, conform declarațiunei 527.000.

Considerând că în afară de aceste venituri, care sub raportul caracterului licit al mijloacelor lor de realizare nu au fost puse în discuțiune, se constată din cuprinsul raportului că d. Manoilescu, în calitatea sa de asociat și conducător al soicetății minelor de cărbuni din Ardeal încă din 1922 a mai beneficiat și de alte venituri, al căror caracter licit a fost contestat, și anume:

1) In scriptele Băncii Românești d-sa se vede creditat prin debitul soc. minelor de cărbuni din Ardeal cu următoarele sume: a) 50.000 lei la 4 Martie 1926, b) 300.000 lei la 13 Noembrie 1926; c) 1.000.000 la 13 Octombrie 1927.

2) In scriptele societăței minelor de cărbuni se văd operate la creditul d-lui Manoilescu: a) 294526 lei la 31 Decembrie 1927 cu mențiunea «transcriere în debitul d-lor Z. Szanto, N. Szanto și I. Molnar, cari nu erau decât ceilalți coasociați și co-proprietari ai acestei societăți, b) 4.000.000 lei la 31 Decembrie 1929 cu mențiunea «preluarea datoriei», c) 3.993.271 lei la 31 Decembrie 1930, cu mențiunea «preluarea datoriei».

3. In scriptele Băncii Comerciale Române se vede creditat contul d-lui Manoilescu la 18 Iunie 1930 cu suma de 6 milioane depusă de Edgard Boulvin, din ordinul Soc. Electro-Bell din Bruxelles.

Considerând că se obiectează că veniturile enumerate sub nr-ile 1, 2 și 3 de mai sus în sumă totală de 15.637.797 lei nu pot fi invocate pentru justificarea cheltuelilor, întrucât se pretinde că nu au fost obținute de d. Manoilescu prin mijloacele normale și licite în sensul art. 5 din legea pentru controlul averilor, ci sunt comisioane atribuite d-sale fără contra-echivalent, grație numai activității ce a depus și rolului său de om politic ce a avut în prosperarea și desvoltarea întreprinderilor industriale cari i-au bonificat acele sume.

Considerând că în ce privește veniturile arătate mai sus la punctele 1 și 2 în sumă aprox. 9.600.000 și rezultate din preluări de datorii sau din transcrierea lor în debitul celorlalți coasociați, se constată din actele și memoriile din dosar că societatea minelor de cărbuni, deși asociate pe acțiuni era însă proprietatea exclusivă a 4 sau 5 coasociați: Frații Szanto, I. Molnar și M. Manoilescu, cari dețineau totalitatea acțiunilor societății; că din scriptele acestei societăți și din depozițiunea însăși asociatului N. Szanto rezultă că reduceri sau preluări de datorii s'au făcut nu numai d-lui Manoilescu, ci și celorlalți acționari proporțional cu datoriile ce aveau față de societate; că după cum declară N. Szanto, d. Manoilescu având datoria cea mai mare i s'au făcut și reduceri mai mari, motivate de altfel—declară Szanto—și de faptul că d. Manoilescu, deși cu acțiuni mai puține, dăduse totuși apreciabile garanții personale pentru realizarea unor împrumuturi importante ale societății;

Că în atari împrejurări nu este nici un motiv temeinic de a se tăgădui caracterul licit și proveniența normală a veniturilor realizate de d. Manoilescu din aceste reduceri sau preluări de datorii; că de altminteri nu se face nici o dovadă, că aceste aranjări și regulări de conturi urmate între niște persoane particulare, asociate într'o întreprindere, ar fi avut oarecari contingențe cu activitatea publică a d-lui Manoilescu și că ar fi adus, ca atari vreun prejudiciu Statului.

Că deși se afirmă că d. Manoilescu intervenind în calitate de ministru, ar fi obținut mărirea cotelor de cărbuni la c.f.r. pentru soc. minelor din Ardeal, **această afirmațiune a fostului director general al căilor ferate Vidrighin nu este cu nimic confirmată,** *deoarece din referatul Direcțiunii căilor ferate cerut cu ocaziunea cercetărilor rezultă că livrările de cărbuni s'au efectuat de toți furnizorii în limitele contractelor încheiate; că aceste contracte se încheiau de regulă pe câte 6 luni, iar cotele furnizate urmau să fie raportate la întreg acest interval, iar nu la fiecare lună în parte, după cum s'a pretins; că sub acest raport* **nu se constată a se fi acordat nici un tratament special Societății Minelor de Cărbui,** *și cu atât mai puțin în detrimentul sau prejudiciul Căilor Ferate.*

Considerând că în ce privește schimbul de acțiuni între Societatea Minelor de Cărbuni și Soc. Petroșani, se constată din actele și memoriile din dosar că nici un raport nu se stabilește între această operațiune, care privește exclusiv aranjamentele urmate între două societăți, persoane particulare, și între modul în care d. Manoilescu a realizat veniturile sale ca acționar al soc. Minelor de Cărbuni. Căîn adevăr se constată în mod cert că d. Manoilescu nu a participat la acest schimb de acțiuni, care s'a efectuat între frații Szanto și Gr. Manoilescu de o parte și Societatea Petroșani, de alta; că lipsa participării sale se invederează din faptul că d-sa a rămas și mai departe posesorul celor 50.000 acțiuni (1/6) ce îi revenise încă din 1928, când s'au emis noui acțiuni pe baza unui împrumut de 24 mil. garantat și de d-sa.

In ce privește suma de 6 mil. remisă d-lui Manoilescu din suma totală de 10 mil. pe care Societatea Electro-Bell s'a obligat a o plăti Soc. Minelor de Cărbuni din Ardeal.

Având în vedere că din corespondența urmată între cele două societăți rezultă că obligațiunea societății Electro-Bel de a plăti *celeilalte societăți* suma de 10 mil. pe lângă alte obligațiuni rezultate din contractul de regie mixtă încheiat de aceste două societăți de o parte și primăria municipiului Cluj de altă parte, a fost determinată de împrejurări cu totul speciale care priveau exclusiv raporturile de interes dintre aceste două societăți industriale, raporturi fără nici un interes de a fi relevate în cauză;

Că în această privință nu rezultă din actele dosarului că această sumă de 10 mil. ar fi fost stipulată și achitată de soc. Electro-Bell în vederea vre-unor intervenții pentru a determina participarea municipiului Cluj la constituirea Regiei mixte, participare care de altfel se constată că se hotărâse mai înainte prin votul consiliului municipal.

Considerând, pe de altă parte, că dacă în repartizarea aportului de 10 mil. partea atribuită d-lui Manoilescu a fost mai mare, aceasta se explică tot pe consideraţiunile mai sus expuse cu privire la activitatea technică și creditul personal ce i s'au recunoscut de către coasociații săi în promovarea interoselor întreprinderii.

Că astfel fiind, toate aceste bonificări, reduceri și transferte de datorii nu pot fi considerate de-cât ca venituri care sub raportul legii controlului averilor, nu au nimic ilicit într'însele și care deci nu pot fi presumate ca fiind realizate în prejudiciul Statului sau a altor administrațiuni publice.

In ce privește operațiunile de credit făcute de d. Manoilescu la Banca București, din cercetările făcute de d. consilier raportor, rezultă că nici aceste operațiuni nu prezintă nimic ilicit, toate debitele și creditele fiind justificate, iar în ce privește depozitul de 7 mil. depus la această Bancă de prefectura Romanați, se constată că d. Manoilescu nu a avut nici un rol în această afacere.

Că întrucât, prin urmare, toate cheltuielile făcute de soții Manoilescu, inclusiv cele afectate achiziționării și sporirii averii lor imobilesupusă controlului, se justifică în mod suficient prin venituri sau mijloace considerate ca normale și licite sub raportul controlului averilor, denunțul îndreptat contra d-lui Manoilescu că și-ar fi agonisit o avere în disproporție cu mijloacele sale financiare, este neîntemeiat și urmează a se decide clasarea lui.

PENTRU ACESTE MOTIVE
CURTEA
IN NUMELE LEGII,

Clasează denunțul.

Dată și citită în ședință publică azi 16 Maiu 1935.

Urmează semnăturile d-lor prim președinte, președinți, consilieri și a d-lui magistrat asistent Petre Popescu.

CANCELARIA INALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Prezenta copie fiind conformă cu originalul deciziunei nr. 35/935 se legalizează de noi anulându-se timbrele legale.

Magistrat asistent,
(ss) *F. Mihăilescu*

Frontul Românesc răspunde Domnului Mihalache

— Declarațiile d-lui Constantin Angelescu —

Continuând activitatea de închegare a organizației ce conduce, d. Constantin Angelescu, președintele Frontului Românesc din Capitală s'a deplasat Miercuri seara la sediul circ. [illegible] din culoarea de Verde, cu ocazia adunării generale a membrilor circumscripției. Au luat parte la această manifestare câteva sute de membrii ai Frontului Românesc, care au făcut o călduroasă manifestație de simpatie președintelui organizației.

După ce au vorbit d-nii: colonel Gh. Zalomir și C. Algiu, d. C. Angelescu, președintele organizației Capitalei, a spus următoarele:

Se împlinesc doi ani și jumătate de când am început mișcarea Frontului Românesc din Capitală, prin întrunirea pe care am avut-o chiar aci în cartierul d-v. în sala Model.

Faptele care s'au petrecut de atunci și până acum, au dovedit intuiția conducătorului nostru, căci iată toate partidele au adoptat punctele noastre programatice, dar spre rușinea lor nici unul nu recunoaște că e programul lui Vaida.

Am fost atunci acuzați că ceeace susținem noi este împotriva tratatelor de pace, și împotriva Constituției, pentru ca să vedem pe unul dintre acuzatorii de atunci, pe d. Mihalache că recunoaște în discursul ținut Duminică la Topoloveni, că în țara noastră avem o problemă a minorităților și o chestiune evreească foarte acută.

Prin felul cum a vorbit însă, d. Mihalache a dovedit că n'a reușit să pătrundă nici rostul mișcării naționaliste, și nu este informat nici până în ce adâncuri au pătruns preocupările românilor. Am cerut oare noi expulzarea minoritarilor sau am preconizat noi vreun aranjament oarecare, pentru ca ei să plece din țară? Noi am constatat cu dovezi și statistici nedezmințite, că acei locuitori din țara noastră cari nu au nimic comun cu trecutul și nici nu se interesează de viitorul neamului românesc, sunt stăpânii efectivi ai acestei țări și stăpânind viața economică, ei comandă viața politică. Aci nu este vorba, cum crede d. Mihalache, de tranzacție sau de compensație, ci trebue ca românul să aibe în mâinile sale viața economică și să domine și viața politică a țării prin ridicarea elementelor [illegible]

[illegible] *Ce folos însă* [illegible] *d. Mihalache* [illegible] *românilor?*

Frontul Românesc [illegible] *românilor.*

Cu ceeace [illegible] *pentru ca să* [illegible] *țări.*

Să nu mai îngăduim [illegible] *biserica noastră* [illegible] *tot ce avem mai sfânt* [illegible] *strămoșească.*

Dar mai este [illegible] *spune d. Mihalache* [illegible] *Sovata* [illegible] *național-țărănesc* [illegible] *nesănătoasă de* [illegible]

Aceasta dovadă [illegible] *jurul său d. Mihalache* [illegible] *fiindcă d. Maniu* [illegible] *d-sa și este conducător* [illegible] *partidului.*

Cât privește [illegible] *naționale, pe care* [illegible] *țărănesc* [illegible] *că acest partid* [illegible] *schimb pe el îl laudă* [illegible] *să credem atunci* [illegible] *nilor.*

Vizita în Capitală a inginerilor polonezi

— Recepția dela A. G. I. R. Cuvântările. Oaspeții au plecat la Constanța —

Grupul inginerilor polonezi, în vizită la noi, și-a petrecut ieri, tot timpul vizitând Capitala noastră.

Astfel, la ora 9 dimineața, condus de către d. profesor M. Manoilescu, grupul inginerilor polonezi, a plecat, din fața Terasei Cercului Militar, spre a vizita Uzinele Malaxa. Aci, conduși de ingineri specialiști, au vizitat, în amănunt, întreaga fabrică, rămânând plăcut impresionați, în special de trenurile aerodinamice, în curs de fabricație.

De aci, inginerii polonezi au plecat să viziteze orașul. O parte din technicieni au vizitat atelierele c. f. r. Grvița, altă parte diverse fabrici, iar un grup de doamne a ținut mult să vadă în Parcul Filipescu, acel stil de vile românești, a cărui faimă a trecut de mult hotarele.

RECESȚIA DELA ASOCIAȚIA GENERALA A INGINERILOR ROMANI

La orele 6 jumătate seara, a avut loc o recepție intimă, în saloanele Asociației generale a inginerilor din România.

Din numeroasa asistență, remarcăm pe d-nii: colonel Zakweski, atașatul militar al Poloniei, căpitanul Zimnel, Sobanski, secretarul legației poloneze, profesor Sokacki, dela școala politechnică din Varșovia, d. inginer Straszievicz, directorul general al industriei armamentului din Polonia, inginer Brach, directorul celui mai mare concern metalurgic polonez, ing. Maiewski, inginer Ignaszewschi, iar din partea «Agirului» participă un mare număr de ingineri, în frunte cu d. profesor M. Manoilescu, ingineri Andrei Ionescu, Ștefan Mihăescu, Livescu, etc.

un geniu creator, [illegible] indiferent de regimul [illegible] manifestat. Sub acest [illegible] gile poporului dvs. [illegible] energiile pământului [illegible] generatoare de forță — [illegible] dând acea minune [illegible] Restituta.

Colaborând în [illegible] *nic cu prietenia și* [illegible] *ne leagă, vom ajunge* [illegible] *când vom putea* [illegible] *nomia Europei central* [illegible] *tale față de Occident.*

Cu aceste gânduri [illegible] inovațiile, inițiativele [illegible] sele uzinelor dvs. cari [illegible] impresie de nenitat.

Vă salutăm ca [illegible] porului polon amic [illegible] al păcii și ca pavăză [illegible]

Căci uzinele dvs. [illegible] tru caz de războiu, [illegible] niul technic. Și e simbol [illegible] idntele Statului dvs. [illegible] strigăm pentru El, [illegible] sdravăn.

Vorbește apoi, d. [illegible] sărcinatul de afaceri [illegible] care precizează că, [illegible] interese în această [illegible] necesită întărirea [illegible] inginerii români și [illegible] torul a fost răsplătit [illegible] îndelungi aplauze din [illegible] tenței polone și române.

A vorbit apoi, în [illegible] giner Straszeviez, care a fost răsplătit cu [illegible] noase.

Apoi întreaga asistență servită cu gustări, [illegible] nerii polonezi și români [illegible] masa la Cercul Militar [illegible] 1 și 40 oaspeții au plecat cu un tren special, [illegible] Constanța.

Cuvântarea d-lui prof. M. Manoilescu

Luând cuvântul, d. prof. Mihail Manoilescu și-a exprimat speranța că așteptările oaspeților de a găsi o capitală curioasă și plină de neprevăzut oriental, au cauzat numeroase decepții.

Nu o să vă arătăm — a continuat d-sa — bogății, splendori și minuni în Capitala noastră, ci vrem să vedeți cât de veseli, cât de fericiți suntem de a vă primi. Legăturile între noi, inginerii, sunt bazate pe afinități spirituale, care formează în lume și alte «internaționale», pe lângă cele primejdioase: internaționale ale spiritului. Deasemenea ne leagă de dvs. interesul științific și technic. Noi am văzut la dvs. o doctrină constructivă poloneză,

Șarpele scoate capul la drum

Primarul din Dorohoi insultut și amenințat cu spânzurătoarea de un jidov

Manufacturistul jidov Calman Grisaru din Dorohoi, mare șmecher și șarlatan a fost zilele trecute invitat la Casieria orașului să-și achite unele dări restante, pe cari iuda sistematic refuză să le plătească.

Casierul l-a înfățișat primarului orașului d. **Haralambie Berijan**, unde iuda prosterându-se acceptă să-și plătească legiuitele dări, însă cu reducere numai.

La ieșirea din biroul primarului, șarpele se desmorțise și iuda ridicând pumnul strâns în simbol comunist insultă pe primar trivial de tot, amenințându-l că-l va spânzura chiar el în incinta primăriei, la venirea la putere a partidului său.

Iată unde duc deșănțatele cuvântări dela cripta dela Arsura până la Biserica Udricani și dela Topoloveni până la Dorohoi!

Pentru ultraj și amenințare cu moartea jidovul a fost arestat urmând a fi judecat de micul parchet dar la insistențele jidovului **Carol Gegol** avocat, canalia a fost eliberată, judecată întârziată și cine știe? poate va fi și mușamalizată.

Oare d. H. Berijan, entuziastul de dinainte de răsboi, mâncătorul de jidovi de pe când învăța școală la Iași a ajuns să-i fie terfelit obrazul de un harhar galițian și amenințat cu moartea?

Trist d-le primar Berijan!

Duhul lui Ștefan Vodă nu mai plutește prin jurul bisericii lui din Dorohoi de unde să te însuflețești? Dar codrii Herței s'au tăiat cu totul?

Problema conser[illegible] de muzică din C[illegible]

CERNAUȚI, 16. — [illegible] servatorului de muzică [illegible] matică din Cernăuți [illegible] nou actuală. După [illegible] a fost desființat de [illegible] măria Cernăuți — [illegible] meritul d-lui prof. [illegible] i-a făcut posibilă [illegible]

Cum Conservatorul [illegible] de-o reală utilitate [illegible] nostru, sperăm că [illegible] Marmeliuc va face [illegible] ționarea mai departe [illegible] tituții.

Expozeul d-lui ministru M. Cancicov relativ la executarea bugetului

INCASARI, CHELTUELI, REZULTATE, CONCLUZIUNI

D. M. Cancicov, ministrul de finanțe, a comunicat eri după amiază în cabinetul d-sale reprezentanților ziarelor din Capitală, cărora le-a făcut următorul expozeu cu privire la executarea bugetului pe exercițiul 1936-1937 și o dare de seamă relativă la executarea bugetului 1937/938 pe primele cinci luni de aplicare — Aprilie—August 1937.

Constat cu satisfacțiune interesul deosebit cu care opinia publică urmărește tot mai atent problemele de ordin financiar bugetar și consider ca un semn de maturitate politică, aviditatea cu care cere cunoașterea [illegible] a datelor de informație cu privire la gestiunea finanțelor publice.

Pentru a înlesni opera de informație exactă, alături de datele [illegible] execuțiunii generale a bugetului și contabilității generale a statului arată mersul încasărilor [illegible] fie cu privire la executarea bugetului, fie cu privire la [illegible] de a prezenta Țării un expozeu sincer și real, cu datele cele mai complecte asupra situației finanțelor publice până în luna Septembrie 1937.

Voi prezenta în primul loc o dare de seamă asupra executării bugetului 1936/937 al cărui cont de gestiune va fi încheiat și prezentat Inaltei curți de conturi la finele lunii Iulie 1937, iar apoi voi prezenta o dare de seamă a executării bugetului 1937/1938 după primele luni de aplicare — Aprilie-August 1937.

Pentru ca să se înțeleagă mai ușor și a se aprecia la adevărata valoare rezultatele obținute, trebue să reamintim că bugetul 193/938 pe care am avut onoare să-l prezint parlamentului în Februarie 1937, a fost primit cu opoziția parlamentară a partidului național-țărănesc cu toate rezervele și criticat pe motivul că nu se va putea realiza, la venituri, un spor de 2.276 milioane.

Trebue să reamintim că în dorința de a satisface, în măsura mai largă, nevoile aparatului de stat, mult comprimate în anii precedenți la limita de echilibru bugetar, am sporit cheltuielile cu 2.276 milioane, fără a recurge la [illegible] fiscalitate nouă, [illegible] convingerea că o înviorare [illegible] economice [illegible] serviciu [illegible] generală a [illegible] stabilitatea drepturilor statului [illegible] de încasări.

Trebue să mai amintim că, cu această ocazie ni se contesta în parlament că bugetul anului 1936-937 se va realiza conform prevederilor și se prezicea un deficit de peste un miliard lei.

Executarea bugetului pe exercițiul 1936—37

Legea contabilității publice impune după 3 luni dela încheierea exercițiului să se închee și prezinte contul anual de gestiune a bugetului.

Ordinea desăvârșită pe care am înțeles să o introducem în finanțele publice, ne-a permis ca prin [illegible] să înfățișăm Inaltei curți de conturi în termenul prevăzut de lege, situația definitivă a executării bugetului 1936/937.

Stimulând viața economică și realizând cu toată diligența drepturile statului, de o parte, iar de alta aplicând cu strictețe politica de [illegible] cheltuelilor Statului, bine înțeles cu grija permanentă de a putea satisface tot mai mult nevoile publice vitale supuse comprimărilor și urmând o politică de asanarea finanțelor publice, am ajuns și în 1936/1937, ca și în exercițiul bugetar anterior acestuia, să prezentăm țării un buget echilibrat, soldându-se chiar cu un mic excedent.

Rezultatul contului de execuție al bugetului 1936/937, nu este decât o față din rezultatele financiare insuflețite de [illegible] normalității [illegible] anul 1936-1937, ca [illegible] ca prin [illegible] deficitele [illegible] posibilitățile [illegible] să putem păși a[illegible] aparatului [illegible] pământul [illegible] realizarea [illegible] ale vieții naționale.

Ca dovadă a acestor realizări, înfățișăm aci, cifrele definitive ale executării bugetului 1936/937.

In anul 1936—937 s'au încasat lei 24.503.768.521 și s'au făcut angajări de cheltueli de 23.452.399.772 lei, rezultând un excedent contabil de lei 1.051.368.749, care se reduce ca excedent bugetar la efectiv numerar de lei 98.148.937.

a) *Venituri.*

Veniturile anului 1936/937 au fost evaluat de 22.972.419.500 lei la care adăogând sporul bugetar obținut prin venituri noi create de 420 milioane lei, se obține cifra totală a evaluărilor de lei 23.392.419.500.

Față de aceste evaluări încasările bugetare, care s'au ridicat la lei 24.503.768.521 au înregistrat un plus de lei 1.111.349.021.

Trebuie observat că din totalul încasărilor de 24.503 milioane lei, o parte a constat în titluri de rentă și angajamente ale tezaurului. Astfel că încasările se prezintă după cum urmează:

Incasări în numerar, 23.426.571.325 lei, încasări în titluri de rentă de consolidare 8% 1935, renta de expropiere, ordonanțe de plată, recipise de compensare și recipise de depozit provizoriu lei 953.219.812 și angajamente ale tezaurului lei 123.977.348, de-i în total lei 24.503.768.521.

Cheltuelile

Cheltuelile exercițiului 1936/937 au fost fixate la început la 22.972.419.500 lei și apoi, după sporirea bugetului cu 420 milioane lei, stabilite la 23.392.419.500 lei.

Pe seama acestor prevederi, s'au angajat până la 31 Martie 1937 cheltueli în sumă de 23.452.399.772 lei și s'au plătit până la aceiași dată angajări de lei 23.059.963.253 rămânând la 31 Martie 1937 nelichidate și ne plătite angajări de lei 392.436.519, care au fost apoi complect lichidate și plătite în cursul lunilor următoare, în contul exercițiului 1936/937.

Rezultatele finale

Comparând cifra încasărilor de lei 24.503.768.521, cu cifra angajărilor de lei 23.452.399.772, se obține un excedent contabil de lei 1.051.368.749.

Din acest excedent, deducând lei 953.219.812 ce servesc pentru regularizarea titlurilor de rentă încasate în contul impozitelor, care titluri retrase fiind din circulație au ticipat scadențelor lor, aduc o ușurare bugetelor viitoare; executarea bugetului 1936—937 lasă un sold excedentar în numerar de 98.148.937 lei, care constitue excedentul bugetar.

Creșterea cifrei bugetului 1936—1937, față de anii anteriori pentru a putea satisface cât mai deplin nevoile esențiale ale serviciilor publice și excedentul cu care se închee executarea acestui de al treilea buget întocmit și executat în timpul actualei guvernări sunt semne neîndoelnice ale spiritului de ordine și de bună gospodărie introdus în administrarea finanțelor statului.

Venituri	Cota Aritmetică	Incasări efective	Diferențe %
Directe	1.885,4	2.090,9	+ 10,9
Indirecte	4.131,2	4.161,8	+ 0,7
Timbru	1.083,3	1.136,6	+ 4,9
[illegible] L.L.B.	1.666,7	1.652,4	— 0,9
Excedent Regii	690,6	500,2	— 29,5
Venituri Minis.	578,9	393,5	— 32,0
Rămășițe	475,0	313,3	— 34,0
Total	10.520,0	10.246,7	— 2,6

Și aci reamintim remarca făcută în altă parte că de obiceiu veniturile ce înregistrează minusuri, în majoritate intră în cassa statului către sfârșitul anului și avem o verificare de dată recentă — executarea bugetului pe 1936—937 — când la aceeași epocă, realizările erau mult mai reduse, ele însă s'au împlinit în ultimele luni ale exercițiului.

Cheltueli

Situația încasărilor a permis ca planul bugetar, în ce privește cheltuelile, să fie executat întocmai. Astfel, creditele acordate prin Decretele lunare — s'a văzut că au egalat cota aritmetică a creditelor bugetare definitive, și ca urmare angajerile au putut fi efectuate la timp și uneori anticipat, ca de pildă în cazul alocațiilor pentru furaje și aprovizionările de iarnă ale armatei.

D. MIRCEA CANCICOV

In primele cinci luni din anul trecut — 1936-937 — angajerile reprezentând 8.240,4 milioane lei, au fost cu 1.374,4 milioane lei sub cota aritmetică a creditelor bugetare definitive, în sumă de 9.614,8 milioane lei și cu 1.045,3 milioane lei sub cifra de lei 9.285,7 milioane, a creditelor acordate prin Decretele lunare.

In primele cinci luni ale exerc. 1936-937, ca urmare a proporției încasărilor, angajerile n'au putut atinge cota aritmetică a cheltuelilor bugetare, diferența fiind acoperită, prin plusul de încasări ale lunilor următoare.

In anul în curs însă, încasările au permis ridicarea cifrei angajerilor chiar până la limita cotei aritmetice a creditelor bugetare, satisfăcându-se toate cerințele de cheltueli ale acelei perioade.

Intr'adevăr angajerile pe primele cinci luni din anul 1937-938, cari s'au ridicat la 10.479,8 milioane lei au fost egale cu cota aritmetică a creditelor bugetare în sumă de 10.476,3 milioane lei.

Se înțelege că și în lichidarea creanțelor din exercițiile anterioare s'a folosit buna stare a încasărilor acordându-se prin Decretele lunare credite în sumă de 540 milioane lei; adică de 3 ori mai mult decât în aceiași perioadă a anului trecut când creditele s'au ridicat numai la 145 milioane lei.

Și pentru a da putința cunoașterii pe departamente a creditelor acordate prin decretele lunare, în anul în curs față de cele din 1936-937, dăm următoarele cifre:

MINISTERE	1936/937	1937/938	Diferențe	
Finanțe	1.884,5	2.151,4	+ 166,9	+ 14,2%
Interne	626,8	789,8	+ 33,0	+ 26,0%
Justiție	355,3	389,0	— 43,7	+ 9,5%
Externe	183,4	13[illegible],8	+ 44,0	— 24,3%
Agricultura	180,6	227,5	+ [illegible],9	— 12,6%
Muncă și Sănătate	305,2	353,8	48,6	+ 15,9%
Industrie și Comerț	46,1	73,5	+ 27,4	+ 59,4%
Apărarea Națională, Aer și Marină	1.940,9	2.120,4	+ 179,5	+ 9,2%
Lucrări Publice	42,4	70,1	+ 27,7	+ 65,3%
Instrucție și Culte	1.910,6	1.969,7	+ 59,1	+ 3,1%
Președ. Consil. Miniștri	7,8	6,9	— 0,9	— 11,5%
Total	7.[illegible]83,6	8.29[illegible],9	+ 80[illegible],3	+ 10,8%
Datoria Publică	1.657,5	1.683,5	+ 260,0	+ 1,6%
Total credite curente	9.141,1	9.974,4	+ 833,3	+ 9,1%
Creanțe	144,6	540,2	+ 395,6	+ 273,5%
Total	9.28[illegible],7	10.514,6	+ 1228,9	+ 13,[illegible]%

La toate departamentele cifrele arată sporuri, la unele atingând cote însemnate, celace dovedește că concepția care a stat la baza alcătuirei bugetului 1937-938 de a satisface într'o măsură mai largă nevoile publice, a fost înfăptuită în executarea bugetului.

Și dovada acestei înfăptuiri este accentuată și de cifra angajerilor făcute în virtutea acestor credite și cari angajeri la rându-le afirmă sporuri tot așa de însemnate celace se remarcă în tabloul ce urmează:

MINISTERE	ANGAJARI 1936/937	1937/938	Diferențe	
Finanțe	1.86[illegible],9	2.145,9	+ 278,0	+ 14,9%
Interne	592,3	768,8	+ 176,5	+ 29,8%
Justiție	346,8	378,2	+ 31,4	+ 9,1%
Externe	180,2	137,9	— 42,3	— 23,5%
Agricultura	180,9	229,3	+ 48,4	+ 26,8%
Muncă și Sănătate	268,8	335,4	+ 66,6	+ 24,8%
Industrie și Comerț	47,2	83,4	+ 36,2	+ 76,7%
Apărarea Națională, Aer și Marină	1.961,2	2.271,7	+ 310,5	+ 15,8%
Lucrări Publice	40,3	63,4	+ 23,1	+ 57,3%
Instrucție și Culte	1.826,9	1.8[illegible]0,1	+ 64,2	+ 3,5%
Președ. Consil. Miniștri	6,7	6,8	+ 0,1	+ 1,5%
Total	7.318,2	8.31[illegible],9	+ 992,7	+ 13,6%
Datoria Publică	770,3	1.683,5	+ 913,2	+ 118,6%
Total credite curente	8.[illegible]88,5	9.994,4	+ 1905,9	+ 23,6%
Creanțe	151,9	4[illegible]5,4	+ 333,5	+ 219,6%
Total	8.240,4	10.479,8	+ 2239,4	+ 27,[illegible]%

PLAȚI

Plățile, datorită tot bunului mers al realizărilor, prezintă aceiași situațiune mulțumitoare față de aceiea din perioada corespunzătoare a anului trecut.

In primele cinci luni din exercițiul 1937-938, s'a plătit 8,317 milioane lei, adică cu 1,051 milioane lei (14,5%) mai mult decât în exercițiul 1936—1937.

Aceste plăți pe departamente se prezintă în felul arătat în tabloul următor:

MINISTERE	PLAȚI 1936/937	1937/938	Diferențe	
Finanțe	1.837,4	2.026,2	+ 188,8	+ 10,3%
Interne	518,5	643,5	+ 124,0	+ 23,9%
Justiție	324,9	351,8	+ 28,9	+ 9,0%
Externe	159,7	126,6	— 33,1	— 20,7%
Agricultura	147,9	183,3	+ 35,4	+ 23,9%
Muncă și Sănătate	245,6	284,2	+ 38,6	+ 15,7%
Industrie și Comerț	41,7	68,8	+ 27,1	+ 65,0%
Apărarea Națională, Aer și Marină	1.624,1	1.861,8	+ 237,6	+ 14,6%
Lucrări Publice	33,1	44,2	+ 11,1	+ 33,5%
Instrucție și Culte	1.519,5	1.588,9	+ 69,4	+ 4,6%
Președ. Consil. Miniștri	4,8	6,1	+ 1,3	+ 27,1%
Total	6.453,3	7.18[illegible]	+ 72[illegible],9	+ 11,3%
Datoria Publică	728,3	803,4	+ 75,1	+ 10,3%
Total credite curente	7.183,6	7.987,8	+ 804,0	+ 11,2%
Creanțe	82,5	329,5	+ 247,0	+ 299,4%
Total	7.266,1	8.317,1	+ 1051,0	+ 14,5%

Sporurile — dar — se menția și la plăți, remarcându-se că în totalul lor se cuprind și 330 milioane lei, creanțe din trecut, sumă care față de aceia din anul 1936-937 — 82 milioane lei — este de patru ori mai mare deși totalul real al creanțelor definitive rămase în bugetul anului în curs — 858 milioane lei — inferior celui din anul trecut — 855 milioane lei.

Ca atare și lichidarea cât mai degrabă a trecutului, datorită posibilităților bugetare, a fost realizată și prin aceasta a dus la îndeplinire unul din punctele principale de program al guvernării noastre pentru asanarea finanțelor publice.

Din totalul de circa 20 miliarde lei, creanțe neachitate în trecut, mai rămâne astfel un ultim rest de 374 milioane lei care va fi lichidat înainte chiar de închiderea anului bugetar.

FONDUL APARARII NAȚIONALE

Incasările bugetului Fondului Apărării Naționale a urmat acelaș ritm ca și încasările bugetului ordinar, împlinind evaluările.

Astfel cota aritmetică a acestui buget se cifrează pe primele cinci luni din 1937—1938 la 1.146 milioane lei, iar încasările au fost de 1,137 milioane lei, cu un minus de 9 milioane lei, adică 0,8 la sută, în timp ce în anul trecut pe aceeaș perioadă încasările au fost de 944 milioane lei, față de o prevedere de lei 1.083 milioane, minusul față de evaluări fiind de lei 139 milioane, adică de 12,8 la sută.

Mersul încasărilor dă deci certitudinea că și acest buget se va încheia cu excedent.

Concluzii

Executarea bugetului pe primele cinci luni ale anului 1937—938 s'a făcut deci în condițiuni satisfăcătoare, fiind la un nivel superior celui din anii precedenți.

Realizările au atins limita maximă — cota aritmetică — prevăzută în planul bugetar, atât la venituri cât și la cheltueli, tinzând să se egaleze.

Cu toate acestea o politică de prudență pentru lunile viitoare, se impune în ce privește angajările de cheltueli.

Căci dacă executarea de până acum a bugetului a permis ca angajările să se facă anual, aceasta prin excepție la nivelul încasărilor (când în anii trecuți exista o oarecare margine între angajările și încasările primelor luni ale anului) aceasta se datorează intrărilor mai regulate cu tendința de egalare a cotei aritmetice, fiind însă permanent conduși de un spirit de prudență care se recomandă imperios a se observa și în lunile următoare.

Cu atât mai mult cu cât, deși avem siguranța că bugetul se va solda în deplin echilibru, trebue să ținem seama că la încheierea primelor cinci luni între încasările reale și angajările făcute e o diferență provizorie de 233 milioane lei sub prevederi.

Această diferență care nu este decât provizorie, va fi în întregime acoperită, încasările fiind în continuă sporire, mulțumită unei vieți economice mai active și diligenței depuse de organele ministerului de finanțe în realizarea veniturilor statului.

Pe temeiul încasărilor efectuate în aceste prime cinci luni de execuțare a bugetului curent și urmând politica de cumpătare în angajarea cheltuelilor, avem certitudinea că bugetul va fi nu numai echilibrat dar și excedentar.

Sunt optimist nu din amorul propriu de autor al bugetului, ci sprijin optimismul meu sănătos pe rezultatele care se degajează din datele statistice comparative ce am prezentat și pe care le supun judecății țării.

De aici însă și până a sconta deja excedentul este o distanță pe care nu o poate parcurge decât imprudența. Și imprudenți, nu ne este îngăduit să mai fim după trista experiență bugetară care a dus țara în pragul falimentului și a controlului străin.

Să ne aducem aminte între altele că în afară de prăbușirea creditului Statului și a creditului privat, se socotea ca o necesitate reducerea aparatului de Stat prin punerea în disponibilitate și asvârlirea în stradă a cel puțin 50.000 funcționari publici.

Aceasta, guvernul național liberal nu a voit-o și credem că am săvârșit definitiv și pentru totdeauna revenirea unor asemeni triste și grele zile.

Noi prin politica de echilibru bugetar, care a impus jertfe tuturora — și claselor producătoare și funcționarilor și creditorilor străini — asigurăm cu voința stăruitoare intrarea în normal.

Dovadă, că procedând așa cum am procedat am fost, cu asentimentul țării, pe calea cea bună, este că în tot timpul guvernării, toate categoriile sociale au fost la înălțimea sacrificiilor ce li s'au cerut.

Desigur însă că măsurile excepționale luate în vederea asigurării echilibrului bugetar nu sunt și nu pot rămâne o sursă permanentă și normală de venituri bugetare.

Aceste măsuri trebue să înceteze automat, de îndată ce cauza care le-a impus va dispare. Pentru aceasta trebue, să facem tot posibilul, prin prudenta aplicare a bugetului în curs, să realizăm rezultatele bune pe care le sperăm.

Drumul parcurs până acum a fost cel greu și lung. Mai e puțin ca să ajungem la capăt. In afară de semnele prevestitoare de timpuri bune care rezultă din cifrele bugetare ce am prezentat, se cuvine ca opinia publică să mediteze la următoarele cifre care confirmă și pe alte planuri stabilizarea vieții economice și financiare prin politica noastră de echilibru bugetar.

A. *Depuneri* (în milioane)

	Viramente B. N. R.	Livrete Cassa de Economii	Cec Poștal
Dec. 1933	3.818	1.380	178
Iul. 1937	7.203	3.280	1.032

B. *Cotarea efectelor publice în Bursă.*

	Rentă Expropriere 1922		Rentă Stabilizare 1929	
Dec. 1933	36,94	(Buc.)	585,85	(Paris)
Aug. 1937	53,30	»	1.016,30	»

Pe baza acestor lămuriri care justifică optimismul nostru, avem dreptul să nădăjduim că situația finanțelor publice cunoscută de țară sub adevăratul ei aspect va contribui să mențină și să întărească ordinea morală și spirituală în mintea și sufletul tuturor cetățenilor.

Guvernul a urmărit prin politica financiară inițiată și urmată cu perseverență, timp de patru ani, să ridice creditul statului, care să permită, prin mijloace proprii, redresarea economică azi în plină desvoltare.

Astfel se merge spre acea bună stare materială, singura în stare să încadreze în armonioasă disciplină națională, toate clasele sociale.

Executarea bugetului exercițiului 1937-938 pe primele cinci luni

Situația finanțelor publice în primele 5 luni ale anului bugetar 1937/938, este satisfăcătoare.

Planul financiar stabilit prin bugetul votat de parlament a fost urmărit de aproape, atât în ce privește încasările cât și cheltuelile. Astfel, încasările bugetului ordinar exclusiv efectele de stat și angajamentele de tezaur încasate conform legii de lichidare — au atins în primele cinci luni, 10.246,7 milioane lei, apropiindu-și sensibil — fapt neîntâmplat în ceilalți ani, — de cota matematică a evaluărilor — 10.520 milioane.

Incasările din acest an, față cu perioada respectivă din anul 1936-937, prezintă un plus de lei 1.017 milioane (plus 11%), ceeace confirmă prevederile noastre care au stat la baza întocmirii bugetului 1937/938, majorat la venituri cu 2.276 milioane lei față de bugetul 1936/937.

Este de remarcat că în realizările anului trecut, pentru aceiași perioadă, de lei 9.229 milioane, e cuprinsă și suma de 350 milioane lei luată din fondul extrabugetar al primelor și ca atare pentru comparație urmează a fi scăzută. In felul acesta rezultă că plusul realizărilor bugetare din acest an este de 1.367 milioane lei, față de cele din anul trecut.

Situația mulțumitoare a încasărilor a dat putința ca și acordarea creditelor necesare cheltuelilor, să se facă într'o măsură mai largă ca în trecut.

In aceeaș perioadă de timp — 5 luni — s'au acordat în 1937—938, prin decretele lunare, în raport cu necesitățile, credite în valoare de 10.514,6 milioane lei și s'au angajat 10.479,8 milioane lei, sumă egală cu cota matematică a creditelor definitive pe această perioadă care este de 10.476,3 milioane lei, ceeace constitue dovada că s'a pus la îndemână la timp și uneori anticipat mijloacele trebuitoare pentru satisfacerea tuturor nevoilor.

In 1936—937 angajările în primele cinci luni au reprezentat 8.240,4 milioane lei, celace față de cota aritmetică a angajărilor care era de lei 9.614,8 milioane lei, dă un minus de 1.374,4 milioane lei, iar față de angajările anului în curs, exercițiul 1936—937 rămâne în urmă la angajări cu 2.239,4 milioane lei (— 21,4%).

Față de această situație din exerc. 1936/937, ținem să accentuăm că în exerc. 1937/938 la acordarea creditelor lunare ca și în facerea angajerilor, s'a putut ține ritmul exact al prevederilor, iar dacă angajerile de lei 10.476 milioane — depășesc veniturile de lei 10.246 milioane, cu 233 milioane lei — ceeace reprezintă o cotă de 3%, — aceasta este o consecință a lichidării anticipate a creanțelor din trecut, și a unor angajamente a căror acoperire contabilă se va face în lunile următoare, întrucât acoperirea reală și efectivă s'a făcut din trezoreria astfel asanată întrucât a ajuns la o lichiditate cu disponibilități, cari au permis avansurile necesare bugetului pentru cheltuelile prevăzute.

Executarea bugetului ordinar 1937/938 a fost deci mulțumitoare în această perioadă, înregistrând sporurile de încasări și cheltueli avute în vedere la alcătuirea planului bugetar.

Ritmul încasărilor pe lunile Aprilie-August în creștere continuă, dau certitudinea că, până la sfârșitul anului financiar, bugetul se va executa în perfectă concordanță cu evaluările înscrise, iar situația economică menținându-se, e de prevăzut de pe acum cu bugetul 1937-938, deși cu un spor la cheltueli de 2.276 milioane lei — față de 1936-937 — se va încheia nu numai în deplin echilibru, ci, la fel ca în cei doi ani anteriori, cu un excedent.

Cu toată această situație satisfăcătoare, politica de prudență urmată de noi în angajarea cheltuelilor publice se impune și în viitor, dată fiind necesitatea păstrării unei margini între încasări și angajerile de cheltueli, care să permită și îndestularea tuturor nevoilor neprevăzute, cari ar putea surveni în cursul exercițiului bugetar.

INCASARILE LUNARE PE APRILIE—AUGUST 1937

Incasările perioadei 1 Aprilie — 31 August 1937—938, au fost — după cum s'a arătat — în continuă sporire, înregistrând diferențe însemnate față de anul 1936—937 și pentru concretizare se dau următoarele cifre:

	1936/937	1937/938
Aprilie	1.516,0	1.711,9
Mai	1.878,5	2.011,3
Iunie	1.773,0	1.987,7
Iulie	1.868,8	2.337,9
August	1.842,7	2.1[illegible]7,9
Total 5 luni	8.879,0	10.246,7

In realizările bugetare ale lunii August 1936—937, dacă se adaogă și cele 350 milioane vărsate atunci dela fondul extrabugetar al primelor, se ridică nivelul încasărilor la 2.192,7 milioane lei, iar pe cinci luni la 9.229 milioane lei.

Incasările în anul în curs, bine înțeles fără cele în efecte, față de perioada respectivă a anului 1936-937, reprezintă deci un spor de 11%.

Acest spor pe feluri de venituri se repartizează astfel:

Venituri	1936/937	1937/938	%
Directe	1.745,9	2.090,9	+ 19,8
Indirecte	3.378,9	4.161,8	+ 23,2
Timbru	889,1	1.136,6	+ 27,8
[illegible] L.L.B.	1.601,1	1.652,4	+ 3,2
Regii	375,7	500,2	+ 33,1
Ministere	725,1	393,5	— 45,7
Rămășițe	513,2	313,3	— 39,0
Total	9.929,0	10.246,7	+ 11,0

Sporul global al încasărilor este — după cum se vede — micșorat de redevența C. A. M.-ului care crește numai cu + 3,2%, de veniturile ministerelor care scad cu — 45,7% și de încasările în numerar din rămășițe.

Mare parte din aceste venituri, a căror creștere actuală apare redusă, vor fi chemate la vărsare către sfârșitul anului și deci cotele de mai sus, vor fi sporite.

Această situație favorabilă, față de încasările anului trecut, datorită îmbunătățirii vieței economice și unei mai active realizări a drepturilor statului, îndreptățește credința că bugetul anului în curs, deși sporit cu 2,276 milioane lei, se va acoperi în totul.

Credem util a se cunoaște pe fel de venituri și proporțiile între realizări și cota aritmetică a evaluărilor în care scop se dau cifrele ce urmează:

Organizarea poliției generale a statului

In serviciile exterioare ale Direcțiunei g-rale a Poliției, existând vacante 10 posturi de comisari de poliție, 25 posturi de comisari ajutori, 30 posturi de agenți de poliție și 20 posturi de impiegați stagiari, se aduce la cunoștință generală că în conformitate cu dispozițiunile legei pentru organizarea poliției generale a statului și statutul funcționarilor publici, se va ține în ziua de 15 Octombrie 1937, concurs pentru ocuparea posturilor de mai sus.

Candidații urmează să îndeplinească pe lângă condițiunile generale prevăzute în statutul funcționarilor publici (cetățenie, majorat, serviciul militar efectiv satisfăcut) și următoarele condițiuni: 1. *Pentru funcțiunea de comisar:* Doctor sau licențiat în drept. 2. *Pentru funcțiunea de comisar ajutor:* absolvența liceului. 3. *Pentru funcțiunea de agent de poliție:* absolvența gimnaziului sau a unei școli echivalente. 4. *Pentru funcțiunea de impiegat stagiar:* a) In administrația centrală — absolvența liceului; b) In serviciile exterioare: absolvența gimnaziului sau a unei școli echivalente.

Cererile pentru înscriere se vor adresa Direcțiunei g-rale a Poliției — Serviciul Personalului — până în ziua de 10 Octombrie 1937, dela care dată nu se va mai primi nici o înscriere.

La cererea de înscriere se va anexa: Actul de studii, actul de naștere, actul de serviciul militar satisfăcut efectiv, certificatul de naționalitate, certificat de sănătate și de bună purtare.

Asupra materiilor cari vor face obiectul examenului se va consulta Monitorul Oficial Nr. 288 din 29 Septembrie 1932 pag. 5651.

Invalizii și văduvele de războiu din Sălaj se organizează pentru apărarea drepturilor lor

SALAJ, 16. — La Sălaj a luat ființă o asociație a mutilaților, invalizilor și văduvelor de războiu sub conducerea căpitanului invalid Ion Cervencă care luptă din răsputeri pentru câștigarea drepturilor nesocotite atâta timp de guverne, autorități și permanent expuși samsarilor cari li-au speculat drepturile lor stropite cu sânge și udate cu lacrimi.

Așa sunt cazuri când restanțe de mici pensii au fost reținute în jumătate sau în întregime ca recompense. Mulți nici nu au fost împroprietăriți. În general micile pensii li se rețin în impozite deși legea oprește aceste abuzuri. Au diferite favoruri la vânzarea vitelor în târguri — scutiți de taxe — precum la construirea drumurilor reparări, dar nu sunt respectate. Autoritățile își bat joc de ei. Panglicari politicei le cerșesc voturi cu minciuni și promisiuni, perceptori îi jefuesc, notari și alte autorități îi poartă pe drumuri cu anii fără nici un rezultat. Lor nu le-a rămas decât mizeria și drumul pribegiei.

Invalizii, Văduvile și Orfanii din Sălaj s'au hotărât să lupte să-și apere drepturile furate.

SPORT

Concluzii la Balcaniadă

Carnet

Antrenamentul U.-Tricolor

Echipa națională de rugby

Telefoane-M cații

Etapa a III-a a D.vi-ziei A.

BOX

Bosterul Petre Alexandrescu ... din Sporting Club ... a început antrenamentul ... în stadionul A. N. E. F.

RUGBY

Lotul echipei naționale de rugby a făcut ... antrenament sub conducerea d-lui ...

IN CEHOSLOVACIA

Clasamentul fotbalistic se prezintă astfel:

ASCENSIUNE

UNGURII NE-AU CAM PRICEPUT

Traficul cu medicamen...
dela Ministerul Sănătății

Banda organizată de Gică Ionescu ... din Ministerul Sănătății

FIRME ROMANEȘTI

FIRME JIDANEȘTI ȘI STRAINE

Și o poveste de humor

Un contract de senzație

CATEVA INTREBARI ȘI UN EXEMPLU

Inaugurarea Expozi...
„Luna Moldovei din ...

TECHNICA GENERALA
Inginer GH. CREŢU
Bucureşti I. — Strada Regală No. 16 — 18
TELEFON 3.25.04
Intreprinderi mecanice, electrice, sanitare şi de încălziri centrale, radio, depozit de maşini şi materiale electrice
CU PREŢURI CONVENABILE

MOBILE Sufragerii cubiste, Studio-uri, birouri, Dormitoare şi Garnituri lapiţate de salon
LA GOGU GEORGESCU
Magazin românesc de mobile
Medaliat cu Meritul Comercial şi Industrial
Bucureşti, Str. Bărăţiei No. 55 şi B-dul Maria No. 1. — Tel. 4.73/74

VIZITAŢI Ceasornicăria Românească
ANTON PETRAŞINCU
B-dul Elisabeta 41 (vis-a-vis de [illegible])

CUMPARAŢI EFTIN
GEAMURI, oglinzi, rame, cristale şi picturi
IOAN PUCHIU
Bucureşti, Calea Moşilor, 21 — Telefon 344/59

MARELE MAGAZIN
La „Balon-ul albastru"
Iordan A. Ionescu, S-sor
Strada Carol, 62
Vinde eftin:
Uniforme şcolare
Trusouri de şcoală
Confecţiuni
Haine de damă
Manufactură
Incălţaminte

Cumpăraţi eftin
La Magazinul „Tănăsescu"
str. Câmpineanu No. 1. (Teatru Naţional)
Asortat cu Articole de voiaj, Vânătoare şi orice articol de Pielărie, lucrate în atelier propriu. Foarfeci, cuţite, brice, aparate şi lame de ras. Articole de toaletă şi parfumerie. Tocilărie pentru ascuţit obiecte tăioase.
Armurărie şi muniţiuni
Articole pentru căini.

Vizitaţi!
„CONSUMUL SERBU"
Coloniale, Delicatese, Brânzeturi
Sânturi în sticle înfundate.
BUCUREŞTI
B-dul Regele Alexandru I-iu No. 71

Laboratorul de produse chimico-farmaceutice
TORJESCU
caută reprezentanţi pentru întreaga ţară
Adresa la [illegible] pentru „Torjescu"

„Fotocopie"
MARTIN BILINSKY
MAGAZIN CREŞTIN
Developează, măreşte, reproduce. Aparate şi articole pentru Fotografi amatori.
CALEA VICTORIEI No. 3[illegible]
(Colţ cu Pasajul Majestic)
Telefon No. 434/15.

Pentru ca abonaţii ziarului nostru să fie serviţi la timp, rugăm ca la prelungirea abonamentului, schimbarea adresei sau orice reclamaţiuni să ţinească pe cartea poştală ce ne-o trimite eticheta cu care primeşte ziarul. Deasemenea rugăm ca adresa să fie citeţ scrisă şi complectă.

GREFA TRIBUNALULUI PRAHOVA S. III

Extract

No. [illegible]
1937 Septembrie

D-na Ana Gh. Militaru din Mănesciu Ungureni-Prahova a intentat acţiune de divorţ soţului său Gheorghe Militaru din comuna I. G. Duca Ialomiţa pentru cauze determinate de lege.

Din căsătorie a rezultat copilul Tudor de 1 an.

Soţii nu posedă avere.

Grefier,
I. P. GHEORGHIU
Dos. [illegible]

TRIBUNALUL ILFOV S. II c.c.
No. 47[illegible]
1937 August 31

Extract

D. Colonelu I. Ştefan, din Bucureşti, strada Popa Tatu No. 58 etaj I, a intentat acţiune de divorţ soţiei sale Maria Colonelu, pentru motive determinate de lege.

Au rezultat copiii: Cristea-Mircea, de ani 16 şi Justiţia Vasilica Andreiana, de 8.

Există act dotal.

Termen fixat la 27 Septembrie 1937.

Grefier,
A. LEONIDA

Poşta Redacţiei

D-lui dr. Liviu Sian, Sibiu. Comunică-ne adresa dvs. pentru a vă putea răspunde la cartea poştală.

D-lui Mihai Galan, Toporăuţi. Scrieţi numai o singură pagină şi faceţi chestiune specială. Numai aşa putem publica.

D. Iordache Popa [illegible] Gh. [illegible]. Nu [illegible] pentru [illegible].

A fost acceptată [illegible] corespondent [illegible] M. Gheorghe, d. D. [illegible]

[illegible] — [illegible] dela 20 August.

O nouă mişcare în magistratură

In cercurile bine informate ale ministerului de justiţie se vorbeşte de o nouă mişcare în magistratură. Aceasta în primul rând pentru a completa ce s'a făcut în primăvară şi în al doilea rând pentru a completa locurile devenite vacante prin ultimele pensionări.

D. ministru Vasile Sassu, lucrează la prezent la pregătirea acestei mişcări, care se va efectua consiliul superior al magistraturei.

Aceasta se va [illegible] într'o scurtă sesiune.

Reduceri pe C. F. R. pentru „Luna Moldovei"

Cu ocazia «Lunei Moldovei» s'au acordat reduceri de 50% pe C. F. R., biletele vizându-se la biroul expoziţiei. In cadrul «Lunei» vor avea loc mari festivităţi artistice şi sportive. Se va deschide Teatrul în aer liber de la expoziţie cu concursul artiştilor Teatrului Naţionale în frunte cu reputaţii: G. Ramadan, S. Stan, E. Foca, Ionescu s. a.

La 18 şi 19 Septembrie va avea loc un mare concurs Hipic sub patronajul M. S. Regelui la care se crede că va lua parte şi Arhiducesa Ileana precum şi d. general Ba[illegible]. La acest concurs va lua parte şi Cpt. Rang alături de ceilalţi celebri călăreţi ce au repurtat succese strălucite în străinătate.

Deasemenea în cadrul «Lunei» se va inaugura şi Aerogara aviaţiei civile, de la abator, la care va lua parte şi câţiva membri ai guvernului.

LA 1 OCTOMBRIE
se va deschide la
Predeal
o pensiune şi un restaurant legionar
Predealul e o excelentă localitate climaterică, o adevărată minune a Carpaţilor. Debilii şi surmenaţii se refac la Predeal, unde aerul e un adevărat tonic.
Pentru a se înlesni viaţa celor doritori să se odihnească, pensiunea şi restaurantul legionar a înfiinţat trei categorii pentru vizitatori UNA DE 200 LEI PE ZI, ALTA DE 100 LEI ŞI ULTIMA 80 LEI.
Preţurile sunt calculate pe lună.
Asistenţă medicală Ingrijire perfectă
Informaţii: la d. ING. HORODNICEANU, Str. Gutenberg, 3 Bucureşti

Soarta mizerabilă

a celor cinci sute de muncitori ai Serviciului Salubrităţii dela primăria de Negru

Neplătiţi de 3 luni de zile, spoliaţi de o „cantină" oficială, muncitorii îşi poartă desnădejdea cerându-şi dreptatea lor. In atenţia d-lui primar general

Scriem astăzi aci, câteva rânduri mărturisite cinstit, pentru soarta celor 500 de salahori, de batjocoriţi ai soartei, flămânzi şi rupţi, muncitori ai serviciului de salubritate din primăria de Negru. Voiu atrage atenţia celor în drept, adică d-lui Primar Ion Anastasescu şi d-lui Dr. P. Gorun, consilierul comunal delegat la serviciul salubrităţii [illegible], că modul vitreg în care sunt trataţi cei 500 de muncitori de acolo, constitue o mare ruşine şi în acelaşi timp dovedeşte neomenia ce se aplică unor desnădăjduiţi.

De trei luni de zile, nenorociţii aceştia nu mai primesc plata muncii lor. De nouă zeci de zile, cei 500, nu [illegible] rile Primăriei, pe care ei le-au [illegible] lat de atâtea ori [illegible] dreptul [illegible] rie ce li se cuvine.

Ni se pare [illegible] dinea edililor [illegible] se găseşte [illegible] suma [illegible] acestor [illegible] stradă [illegible]. Suma [illegible] ria dela [illegible] afară de [illegible] au statele [illegible] nu li se dă [illegible] lor de fiecare [illegible].

Oamenii [illegible] să moară [illegible] miliile [illegible] presă să [illegible] nefntârziat [illegible] rândurile [illegible] o întrebare [illegible] rilor dela Negru.

La serviciul [illegible]

[illegible] Oare d-nul Primar Ion Anastasescu [illegible] Şi, dacă [illegible] cum li poate tolera!

In special atragem atenţia d-lui primar general Al. Donescu să ia grabnice măsuri de îndreptare, [illegible] muncitori [illegible] dreptul lor [illegible] ruşinea aceasta să înceteze.

TH.

Vizita marelui jurist englez Sir Maurice Amos

Sir Maurice Amos, profesor la Universitatea din Londra, va veni la Bucureşti săptămâna viitoare, fiind delegat de guvernul englez pentru a lua parte la adunarea anuală a Comitetului internaţional al experţilor de drept aerian.

Distinsul oaspete este unul dintre marii jurişti ai Angliei. Are titlul de «King's Counsel», care este cea mai înaltă distincţie pentru avocaţii englezi. A fost făcut baronet al ordinului imperiului britanic în 19[illegible].

Cu prilejul vizitei la Bucureşti, Sir Maurice Amos a primit să ţie o conferinţă publică despre „Constituţia engleză", sub auspiciile asociaţiei anglo-române.

Luni încep examenele de bacalaureat

La ministerul educaţiei naţionale s'au fixat centrele de bacalaureat din întreaga ţară.

Vor funcţiona numai 24 de centre din cauza numărului mic de candidaţi.

Examenul va începe Luni 26 Septembrie.

Sindicatul patronilor croitori blănari şi cojocari

Invită pe toţi colegii, români creştini, la

O MARE CONSFATUIRE

ce o vom ţine în ziua de *Duminică 19 Septemvrie, ora 9 dim., în sala Sindicatului, str. Helolor Nr. 7*, unde pe lângă hotărîrile ce vom lua, vom protesta şi contra obligaţiei de plată a timbrelor T. B. C. ce se aplică la cărţile cidianţe în mod ilegal şi care timbru s'a şi pus în aplicare neţinând seama de greutăţile meseriaşilor patroni români.

Colegi,

Dacă nepăsarea dumneavoastră va persista, alte noi greutăţi ni se vor impune şi vom fi nevoiţi sau să dispărem ca breaslă naţională sau să le îndurăm ca un laţ ce ne va gâtui mai curând sau mai târziu.

Cele două Sindicate şi-au dat mâna şi vă cheamă la datorie. Fiţi vrednici de chemare şi apăraţi-vă demnitatea naţională şi drepturile ce le aveţi ca români şi creştini în aceste vremuri de luptă şi biruinţă naţională.

Comitetul Sindicatului Croitorilor
Comitetul Sindicatului Blănarilor

Dela Teatrul Naţional

«Despot Vodă» de V. Alexandri cu întreaga distribuţie dela premieră, se reprezintă în seara de Vineri 17 Septembrie în regia d-lui Soare Z. Soare.

Primul matineu din actuala stagiune se dă Duminică 19 Septemvrie cu «Serenada din Trecut» de d. Mircea Rădulescu. In rolurile principale apar domnii: Al. Critico, G. Ciprian, V. Lăzărescu, N. Poiizu, I. Manu, N. Atanasiu, I. Ulmeni, Al Marius, d-rele: Aglae Metaxa, Eugenia Popovici, etc.

Un primar care fură fondurile destinate pentru terminarea unei şcoli primare

In atenţia ministerului educaţiei naţionale şi celui de interne

CORABIA, 16. — De câţiva ani şcoala primară din com. Celeni stă cu zidurile goale aşteptând acoperişul. E un an de când d. ministru al educaţiei naţionale, domnul dr. C. Angelescu, a [illegible] Radu Şapcă. Acoperişul nu poate fi pus fiindcă fondurile comitetului şcolar au fost furate din casa de bani a primăriei. Primarul comunei, V. Tone [illegible], forţat pe membrii comitetului şcolar să-i dea delegaţie ca să ridice 145.000 lei dela administraţia financiară.

A fost falsificat procesul verbal de delegaţie. In fine, banii n'au fost daţi casierului comitetului — cum e regula, — ci puşi la păstrare în casa comunei. De aci, au dispărut 56.900 lei. Restul, şi-a plătit, sieşi, primarul, fără aprobarea comitetului. El furnizase cărămida cu care să se clădească şcoala. Primar şi furnizor de materiale pentru interesele comunei: pietriş pentru strade, lemne de foc, cărămidă, etc.

Parchetul a fost sesizat de directorul şcoalei, care a intervenit. L-a constrâns pe primar să depună suma şi el şi-a dat declaraţia în acest fel. S'a dat mandat de urmărire. Aceasta e tot ce s'a putut face. Şi măsurile luate n'au dat niciun rezultat. Banii au rămas furaţi; primarul nesuspendat nici o zi.

Autoritatea administrativă s'a făcut că nu vede, n'aude.

Am hotărît noi, cei care simţim ruşinea aceasta, să reclamăm printr'un memoriu domnilor miniştri de interne, al educaţiei naţionale şi justiţiei.

Căci, cum e posibil ca primarul, care primeşte mandat să încaseze 145.000 lei, în numele comitetului să nu-i depună casierului comitetului?

Cum să calificăm faptul acesta? Cum poţi face plăţi fără aprobarea comitetului? Şi dece să nu le facă casierul comitetului?

Dece comitetul şcolar judeţean n'a luat nicio măsură contra comitetului şcolar din Celein, căci a fost încunoştinţat în scris?

Omida jidovească la Corabia

Din *Corabia jud. Romanaţi* ne vine ştirea că jidovul *Albert Spielmann* îndeplineşte funcţiunea de *medic dentist* al Casei Asigurărilor Sociale, hrănindu-se această omidă din scump sângele ţăranului şi muncitorului român. Când ştim cum şi-au obţinut diplomele aceste scursori galiţiene, întrebăm autorităţile în drept, dece n'au găsit de cuviinţă să încredinţeze sănătatea creştinilor unui medic român de sânge, dintre atâţia care şomează?

Aşteptăm un răspuns categoric.

*

Tot în Corabia jidovul V. Pacovici, giuvaergiu şi librar (cumul de meserii) exploatează în cel mai neruşinat chip pe bieţii creştini făcând şi o concurenţă obraznică românilor de breaslă înşelându-i fără milă şi cu aşa anutul şi obiectele preţioase pe preţuri de nimic.

D-nii Ilie Rusănescu şi Cristea Gavrilescu ar trebui să se intereseze de trecutul acestui jidov odios, cu un bogat casier din 1916—1919, când era dezertor şi trădător de ţară.

*

Mai mult, negoţul de grâne este monopolizat şi exploatat de jidovii *Sami Daneti, Rubin Benarolu* şi *Marcovici*, ascunzându-se ca hoţii sub firmă cu nume românesc; *Boerescu*. Oare Românii noştri au amorţit cu totul? Un Tudor sau Popa Şapcă, nu se mai găseşte pe acolo? Geniţi-i cât nu e prea târziu încă!

*

Hahamul Moise Marcovici, nu este numai haham ce masacrează bietele animale după ritualul jidovesc ci şi mare negustor de piei şi păr de animale.

Plăteşte tuda aceasta legiuitul impozit pentru negoţ? Camera de comerţ nu vede? Dar Românii cum înţeleg să reacţioneze? Nu mai e aici un suflet curat în mândra Oltenie inundată de aceste bestii şi lipitori?

Campania electorală din jud. Iaşi

— Intrunirea naţional-creştină din Cotnari —

IAŞI 15. — Duminică a avut loc în comuna Cotnari din judeţul nostru o mare întrunire convocată de organizaţia partidului naţional-creştin. Câteva mii de săteni din comunele Cotnari, Hodora, Cepleniţa, Frăsinet, Toporăuţi, Bobeşti, Cosmeşte, Caprii, etc., [illegible] şi cu steaguri în frunte au intrat în comună la ora 10 dimineaţa.

Dela Iaşi au venit în vederea acestei manifestaţii, d-nii prof. univ. C-ghe Cuza, deputat Titus Panaghia, G. Fulger, av. Alex. Harhas, av. V. Pralinseanu, av. Ilie Tatu, etc.

După ce au luat parte la slujba religioasă, ţăranii au primit defilarea tuturor coloanelor. La ora 1, a început, întrunirea, ce s'a ţinut sub preşedinţia d-lui prof. Cuza.

In tot timpul adunării a domnit o enormă [illegible], un mare entuziasm şi o perfectă ordine. Intrunirea a luat sfârşit la ora 6 seara.

Incurajaţi industria
şi
comerţul românesc

Răpirea fiului lui Stalin

VIENA, 16 (Radiopress). — Agenţia «Ştefani» transmite din Varşovia: Se confirmă de către ziarele poloneze că fiul lui Stalin, în vârstă de 12 ani, a fost ridicat în timp ce se înturnea la Kremlin împreună cu un camarad. Se crede că el ar fi fost răpit de vechii bolşevici, persecutaţi de Stalin. G. P. U. a făcut numeroase arestări.

Ultimele spectacole cu „Mătuşica lui Don Juan"

La grădina Arpa Călus au loc ultimele spectacole cu marele succes „Mătuşica lui Don Juan", comedie bufă în 3 acte.

In frunte distribuţiei d-nele: Anca Balaban, Cecile Grigoriu, Jeni Grigoriu, Jeni Ionescu şi d-nii Ion Brauţ, M. Balaban, Victor Hamdeca, Ion Pol[illegible] şi Justin Hamdeca.

Aflăm acestei comedii petrecându-se în Spania, iar pricina tuturor [illegible] actualul război civil, e [illegible] de mare actualitate.

Preţurile [illegible] pentru aceste ultime spectacole dau posibilitate ca acest mare succes să nu scape nimănui nevăzut.

Incurajaţi industria
şi
comerţul românesc

MANOL
UNTDELEMN fabricat din sământă de dovleac (bostan), rafinat cu untdelemn grecesc pur de măsline.
Gras, deci economicos; dulce, fin, sănătos, admirabil de bun pentru căile digestive, în special pentru ficat.
Aprobat de Ministerul Sănătăţii.
Păcat de dat banii pe produse similare străine, cari în majoritate sunt preparate din uleiuri de: coton, alune americane (arachide) rapiţă, chiar sâmburi de struguri şi plătim valută aur, vamă, transport, etc.
Consumaţi „MANOL". E mai eftin şi mai delicios decât produsele străine.
De vânzare la toate magazinele din ţară.
Untdelemn „MANOL" produs românesc
Ing. Gh. Manoliu
Depozit Central Str. Cobălcescu, 29. — Telefon 4.30.32.

Singurul magazin Românesc de Lingerie Bărbătească
Cămăşi, cravate, pijamale. Tăetura impecabila.
Lingerie pentru ofiţeri.
„Niky"
DUMITRU BORCEA, — Calea Victoriei 114

Intrebuinţaţi numai MAŞINI DE SCRIS „Kappel"
Portabile, noi, ultimele perfecţiuni. Cumpăraţi convenabil direct reprezentant. Schimb contra uzate.
Atelier de reparat
orice sistem de maşini de scris, calculat, etc.
Preţuri reduse. Lucru garantat.
Strada Inginer Zablovsky, 5. Telefon 5.13.83

Incălţăminte trainică
pentru sezonul de toamnă
Modele noi lucrate în ateliere proprii
Vinde cu preţuri excepţionale
Magazinul V. VASILESCU
Bucureşti, Str. Cerei No. 46
P. S. Magazinul V. Vasilescu, prin modul cum serveşte clientela nu are rival atât în capitală cât şi în provincie

INFORMAŢIUNI

Cu începere dela data de 15 Septembrie a. c., alocaţia zilnică de hrană a trupei a fost sporită cu 2 lei iar a cailor cu câte 5 lei.

Facultatea de Teologie din Bucureşti anunţă că înscrierile la examenele anuale din sesiunea Octombrie se fac de către Rectoratul Universităţii precum urmează: la 20—21 Sept. an. I; la 22—23 Sept. an. II; la 24—25 Sept. an. III; la 27—28 Sept. an. IV.

Inscrierea este obligatorie la aceste termene.

Marţi 21 Septembrie încep examenele de diplomă (capacitate) la seminariile teologice.

Examenele se vor ţine la Bucureşti Galaţi şi Iaşi.

Azi a avut loc la ministerul cooperaţiei o consfătuire sub preşedinţia d-lui Negură, în vederea organizării săptămânii fructelor în Galaţi şi Iaşi.

D. profesor Louis Morin, cetăţean de onoare al Clujului, a plecat eri în Franţa.

De închiriat convenabil
confort modern
Apartament 3 camere — dependinţe — calorifer
cartier liniştit, Str. Braziliei No. 13

Luni 20 Septembrie 1937 orele 16 va avea loc în localul Asistenţei Judiciare (Palatul de Justiţie) la mezanin — şedinţa de constituire a secţiunii feminine a A. R. C.-ului.

Doamnele şi domnişoarele [illegible] sunt rugate a lua parte în număr cât mai mare.

Anunţ!
Pe ziua de 14 Septembrie a. c.
Magazinul de Incălţăminte
Vasile Vasilescu
a deschis atelier propriu [illegible]
Bucureşti Str. Cerei No. 46
Execută lucru [illegible]
PREŢURI EXCEPŢIONALE

La legaţia Cehoslovaciei, la registrele deschise cu ocazia morţii fostului preşedinte, s'au înscris o mulţime de personalităţi din viaţa noastră publică.

Primim cu rugămintea de a publica: D. Lae Chioru, publicist, domiciliat în Bucureşti str. Ucanus 116, nu are absolut nimic comun cu Lae Chioru, director fondator al «Ciuca Noastră» [illegible] «Lumea Românească».

Pe lângă fiecare clasă a Şcoalei franceze [illegible] din str. G. Christian Tell [illegible] funcţionează în mod regulat şi cursuri speciale de limba franceză pentru băieţi de cursul primar şi secundar.

Secretariatul este deschis zilnic [illegible].

A fost [illegible] suma de lei 12.000.000 creditul extraordinar special deschis pe seama ministerului agriculturii, în sumă de lei 30 milioane, pentru înzestrarea centrelor agricole cu tractoare, pluguri mecanice, vagoane etc., [illegible] pentru plata personalului necesar la conducerea acestor maşini.

Sâmbătă va avea loc la ministerul cooperaţiei o consfătuire a experţilor [illegible] de fructe [illegible] sub preşedinţia d-lui M. Negură, ministrul cooperaţiei.

Membrii Uniunii asociaţiei advocaţilor români creştini din baroul de Ilfov sunt convocaţi în adunare generală Sâmbătă 18 Septembrie 1937 ora [illegible]. Şedinţa va avea loc în sala secretariatului conferinţelor de stagiu (lângă A. M. A.).

Se primesc anunţuri
pentru
mica publicitate

ULTIMA ORĂ

Clarificări în preajma succesiunii

Spre lichidarea conflictelor din sânul partidului liberal. Polemica Djuvara-Armand Călinescu

Incă înainte de înapoierea în țară a d-lui Dinu Brătianu, fruntașii liberali grupați în jurul d-lui Gh. Tătărescu, erau hotărîți de a determina prin orice mijloc pe șeful partidului să lămurească în chip definitiv disensiunile din sînul organizațiilor județene.

Se pare însă, că dată fiind poziția deosebit de delicată în care se găsea d. Dinu Brătianu, de a-și sacrifica vreo două din cele mai apropiate rubedenii, soluția întârzia să se producă, mai ales că în ultima vreme conflictul Lapedatu-Valer Pop, îngăduia șefului liberal o nouă scuză formală de a putea să lichideze atât de repede conflictele existente.

Pedealtă parte schimbările cerute, ar fi slăbit poziția strategică a d-lui Dinu Brătianu în forul suprem statutar, unde păstrase majoritatea grație tocmai acestor fruntași puși pe tabela sacrificiului.

Convins de plecarea guvernului spre finele lui August, președintele partidului liberal, a socotit că trenând soluționarea acestor conflicte, va reuși să câștige partida odată cu retragerea regimului.

In acest scop d-sa dăduse fruntașilor nemulțumiți ca dată lichidărilor, luna Septembrie.

Dar și de astădată calculele d-lui Dinu Brătianu au eșuat. Alegerile dela Alba cari au dat câștig de cauză d-lui Valer Pop, au forțat pe șeful liberal să recunoască noua stare, cu tot regretul pentru d. Lapedatu, pe care-l susținuse personal dela începutul conflictului.

După ratificarea în fapt și drept a alegerii dela Alba, unde șeful partidului a fost silit să se pronunțe, organizațiile liberale de Argeș, Ilfov și Brăila cer insistent ratificarea situației de fapt, adică: înlocuirea d-lui Honoriu Bănescu la Argeș prin d. C. Zamfirescu ales dar neconfirmat de centru, scoaterea la pensie a d-lui Niculescu Dorobanțu dela Ilfov, alegerea unui președinte la Brăila în locul d-lui Leonte Moldoveanu pensionat acum câteva luni și alegerea noului președinte al organizației de Tulcea, rămasă văduvă în urma demisiei d-lui Șerban.

De data aceasta, tocmai pentru accelerarea unei hotărâri, se pare că însuși d. Inculeț e hotărât să intre în acțiune, intervenind direct în numele noilor candidați pe lângă președintele partidului.

Evident că d. Dinu Brătianu nu poate să mai evite clarificarea acestor situațiuni.

Dar confirmarea noilor președinți de organizații înseamnă totdeodată și pierderea majorității pe care a avut-o până astăzi în delegația permanentă.

DIN NOU POLEMICA SUCCESIUNII

Fără a da un răspuns categoric asupra duratei actualului parlament, răspunzând somațiilor oficiosului național-țărănesc, ziarul Viitorul publică fără comentarii un interwiev al d-lui Mircea Djuvara, dat în 1926 pe aceiași chestiune.

Durata legală a actualelor Corpuri Legiuitoare, după opinia d-lui Mircea Djuvara, aplicând principiul enunțat în 1926, ar fi până la 10 Ianuarie 1938

D. DINU BRATIANU

când se împlinesc patru ani dela convocarea primă a Parlamentului ales la 29 Decembrie 1933.

Cu alte cuvinte partidul liberal fără să o afirme categoric, socoate posibilă prelungirea guvernării până în luna Ianuarie 1938.

Evident că publicarea acestui interview a stârnit firească nervozitate în rândurile partidului național-țărănesc, pe care d. Mihalache îl leagănă în speranța unei succesiuni la 15 Octombrie.

D. Armand Călinescu, fruntașul centrist, s'a simțit obligat să răspundă și d-sa printr'un interview asupra datei fatidice când va pleca guvernul ca o normală consecință a expirării mandatului Corpurilor Legiuitoare.

Părerea d-sale, este că mandatul actualului parlament încetează la 15 Octombrie, când după normele constituționale ar urma deschiderea nouei sesiuni ordinare.

Și cum a cincea sesiune ordinară ar fi imposibilă în fapt și drept — fruntașul centrist — pretinde că parlamentul trebue dizolvat la 15 Octombrie și odată cu aceasta, va trebui să se deschidă și criza de regim.

Interviewul d-lui Armand Călinescu se pare a fi fost determinat de două motive serioase:

Primul de a ieși deocamdată de sub acuzația că încearcă în partid o acțiune defetistă și al doilea din interesul de a vedea soluționată poziția d-lui Mihalache care va trebui să se decidă pentru sau contra d-lui Maniu.

Termentul ales de 15 Octombrie odată depășit, desigur că ar da fără suspiciunile de astăzi, completa libertate de acțiune a grupurilor din sânul partidului național-țărănesc.

Ținând seamă însă de evenimentele în curs, și de un uz al prerogativelor regale, noi socotim că în nici un caz viața actualului parlament nu va fi hotărîtă la 15 Octombrie.

Iată de ce data aceasta fixată de partidul național țărănesc și de fruntașii centriști, ne pare foarte semnificativă, prefațând o serie de frământări al căror rezultat noi l-am scontat de multă vreme.

STILEX

Conferința ministerială de azi dimineață

Astăzi de dimineață a avut loc la locuința d-lui vice-președinte al Consiliului de miniștri o consfătuire ministerială la care au participat d-nii: I. Inculeț, vicepreședintele consiliului, Cancicov, ministrul finanțelor, Ilasievici, ministrul apărării naționale și Cristu Simionescu, secretar general la finanțe.

S'au discutat chestiuni bugetare.

Un comunicat al ministerului aerului și marinei

Ministerului aerului și marinei a luat măsura închiderii culoarului de trecerea în zbor, între Oradia Mare și Cluj.

In consecință, survolul pe această porțiune este absolut suspendat pentru avioane comerciale și de turism. Cei care vor contraveni acestei dispoziții vor fi sancționați.

Naționaliștii spanioli victorioși în Astu[rii]

Rezistența comuniștilor distrusă. Ofițeri sovie[tici] prinși de naționaliști. Pedepsirea roșilor

ROMA, 17. (Radiopress). — Agenția Ștefani transmite din Salamanca:

Marele cartier general informează:

«Armata din nordul frontului Leon». Trupele noastre au continuat să inainteze sdrobind rezistența inamică și ocupând muntele Broga, primele case din Villasimplix și Cota 1884. In apropiere de Vola Gordon, circulația trenurilor a fost restabilită.

Pe frontul Asturiilor — sectorul occidental — trupele noastre au continuat înaintarea victorioasă ocupând înălțimi la 2 km. la est de Penas Blancas — satele Alles, Mier, Barrio și Masivul pătrat. Armata de Sud (frontul Madrid) dușmanul a atacat pe sectorul Jarama, dar a fost respins. Pe frontul Cordoba (sectorul Penaroy) inamicul a deslănțuit un atac de automitraliere, de care blindate și de care de asalt, dar a fost respins și a suferit mari pierderi.

OFIȚERI SOVIETICI INCARCERAȚI DE NAȚIONALIȘTI

SALAMANCA 17 (Rador). — Corespondentul agenției Havas pe frontul Leon comunică:

După ce au învins ultimele rezistențe ale guvernamentalilor în fața munților Los Celeros, naționaliștii au ocupat vârful principal al masivului muntos. Continuându-și înaintarea, trupele de sub comanda generalului Aranda au ocupt apoi importanta trecătoare Pajares și au început să scoboare drumul care duce la trecătoarea Los Fierros.

Se pare că linia de rezistență a guvernamentalilor a fost ruptă și că naționaliștii nu vor mai întâlni de acum înainte o împotrivire serioasă în acest sector.

Guvernamentalii au suferit pierderi serioase în cursul zilei de eri de pe urma bombardamentului executat de artileria naționalistă asupra pozițiilor dela Los Celeros.

Trupele naționaliste au găsit terenul acoperit de cadavre.

Generalul Aranda comandantul forțelor naționalste de pe acest front, a declarat reprezentanților agenției Havas că este foarte satisfăcut de situație, cu toate dificultățile de te-ren pe care trebuie ... ționiștii pentru a ...

Generalul Aran[da] declarat că ... publicanilor ... fiecare zi și că ...

GENERALUL FR[ANCO]

ofițerii sovietici, ... seră în munți, prinși de națio[naliști] incarcerați.

In retragerea lor ... namentalii distrug ... minându-le și aru[ncându]-le în aer. Deasem[enea] distrug cu dinami[tă] tunelurile pe care ... voiți să le lase în ... rea naționaliștilor.

Pedepsirea comuniștilor

Agenția Ștefani transmite din Bilbao, că Ligariere Esperanza, care în timpul dominației roșii a comandat batalionul milițienilor la Bilbao și-a săvârșit atrocitățile de necrezut cu privire la prizonieri și ostatoci politici, a fost arestat azi de autoritățle naționaliste. Probabil că săptămâna viitoare el va fi adus în fața tribunalului marțial.

Pe de altă parte, spre a rectifica informațiile inexacte apărute în anumite ziare străine, în cercurile naționaliste se precizează că până acum s'au ținut la Santander numai 206 ședințe ale consiliilor de război.

Toți acuzații, care au fost aduși în fața consiliilor de război, au fost inculpați pentru delicte sau crime de drept comun, în deosebi asasinate.

Consiliile de război au pronunțat 26 condamnări la moarte și a acordat 14 grațieri.

Ziarul «Diario Vasco» anunță din Santander că comitetul anarhist din provincia Asturii a condamnat la moarte pe generalul Goritu, care comanda milițiile asturiene de pe frontul Leon.

Anarhiștii aruncă vina pe generalul Goritu pentru dezastruoasa înfrângere a trupelor guvernamentale din acest sector.

ADEVARAȚII PIRAȚI

PARIS 17 (Rador). — «Le Matin» publică următoarea telegramă a coresp[ondentului] tului său din Henda[ye]

Se asigură că ... din Salamanca ... tește să supună ... lui de neinterven[ție] ... tatele unei anche[te] ... re a făcut-o asu[pra] ... telor torpilări ... rana.

Guvernul națio[nalist spa]niol ar fi în pose[sia u]nor dovezi de ... nat, din care se ... că cel puțin două ... marinele care s'a[u dedat] la acte de piraterie ... flotei sovietice.

*

SALAMANCA 17 (Ra[dor]) Corespondenutl Agen[ției] ... anunță:

Comunicatul națio[nalist pu]blicat aseară declară ... naționaliste au înainta[t în pro]vincia Leno, ocupând ... dela Longo El Rudio și ... dangos.

Milițienii republicani ... cendiat satele Poladura ... mo și Villa Manin.

In sectorul orienatl ... tul Asturii, naționaliștii ... pat comunele Osena ... Arangas și înălțimile ... Cabraltes.

O precizare a domnului Corneliu Z. Codreanu

Dela conducerea mișcării legionare primim spre publicare următoarele:

ONOR. ZIARULUI

«PORUNCA VREMII»

Nu este adevărat că un domn Petrescu a cerut «de 7—8 ori audiență» la mine. Nu cunosc vre un om căruia acest domn să-i fi vorbit despre ceva în legătură cu ertare sau scuză așa cum a relatat «*Porunca Vremii*»,

Rog să rectificați în acest sens, deoarece eu trebue să fiu CORECT cu oricine, chiar cu acei ce-au fost sau sunt incorecți cu mine. Și chiar cu acei ale căror acțiuni sau atitudini nu le aprob.

Rog să se uzeze de numele meu cât mai puțin în orice chestiuni.

Corneliu Z. Codreanu

București, 16 Septembrie 1937.

Berlinul se pregătește...

BERLIN, 17 (Radiopress). — Capitala Germaniei se pregătește pentru primirea solemnă a d-lui Mussolini. In urma ordinului dat de Fuehrerul cancelar, profesorul Benno von Arendt unul din cei mai celebri artiști germani, a proectat o specială decorație grandioasă, care va împodobi întregul parcurs dela gară la Werstrasse până la palatul Unter den Linden. Piețele și străzile decorate își vor schimba totalmente aspectul lor actual.

Coloane pe patru rânduri vor fi ridicate din Piața Paris până la monumentul lui Frederic cel Mare.

*

BERLIN 17 (Rador). — Capitala Reichului se pregătește să primească vizita d-lui Mussolini.

Din ordinul cancelarului Hitler, profesorul Beno von Arent, unul dintre cei mai cunoscuți artiști germani, a întocmit proecte speciale pentru o decorare cât mai frumoasă a capitalei, în special a parcursului ce merge de la gară până la castelul de pe Unter den Linden, Piețele își schimbă aproape complect aspectul lor obișnuit. Pe piața Paris, până la monumentul lui Frederick cel Mare, se ridică coloane împodobite cu flamuri. Pe piața Hitler se va ridica un turn înalt de 40 metri.

Z

Jugoslavia va avea în curând un guvern de concentrare

— Lupta împotriva lui Jifcovici - Jeftici —

BELGRAD, 17. — După audiența avută cu regentul Paul la castelul regal din Bled, audiență comentată în diferite feluri de către presa străină, primul ministru al Jugoslaviei s'a reîntors la Belgrad.

Intrebat de ziariștii jugoslavi asupra celor discutate, a declarat că în curând Jugoslavia va avea un guvern nou, pus tot subt președinția d-sale și-n care vor intra șase miniștri aleși dintre prietenii d-rului Macek.

Intrevederile avute de actualul prim ministru cu Macek și cu alți fruntași ai opoziției au avut ca țel pregătirea terenului formării unui guvern de concentrare națională al cărui scop ar fi în primul rând: normalizarea raporturilor cu biserica catolică și ortodoxă precum și îmbunătățirea raporturilor dintre Belgrad și Zagreb.

Șefii opoziției unite (stânga) s'au

PRINȚUL REGENT PAUL

întrunit la Belgrad în casa d-lui I. Davidovici, discutând despre situația creiată opoziției, după audiența d. Macek la regentul Paul, audiență care a dus la o împăcare între Belgrad și Zagreb.

In acelaș timp dr. Macek a chemat la Zagreb pe toți colaboratorii săi cărora le-a comunicat rezultatul întrevederii dela Bled, care se crede că, o o mare victorie a țărănimii croate.

O mare parte a opoziției condamnă acțiunea d-rului Macek pe care o califică drept act de trădare. Aceasta din cauza svonurilor care circulă în Jugoslavia, precum și a declarațiilor lui Jovanovici cu Stoiadinovici încearcă să câștige de partea sa pe Macek cu unicul scop de a lovi în Partidul Național Jugoslav condus de d. Jifcovici și Jeftici.

Organizație teroristă la Paris

PARIS 17 (Rador). — Prefectura poliției și siguranța generală a statului au anunțat astăseară că, după migăloase cercetări, s'a descoperit o organizație secretă, ai cărei membri își dau nuumele de „purtătorii de cagulă".

Organizația constitue o adevărată formație paramilitară.

In urma perchezițiilor făcute azi la Paris și în diferite orașe din provincie, au fost confiscate numeroase arme, între cari mai multe mitraliere mici, puști mitraliere montate pe trepiede, numeroase lăzi cu muniții, printre cari 17 lăzi conținând fiecare 20 de grenade și în sfârșit numeroase documente.

In acelaș timp s'au făcut patru arestări. Alte patru sau cinci arestări vor fi operate probabil în cursul acestei nopți.

Comunicatele oficiale precizează că nici o organizație descoperită, și nici persoanele arestate nu au vreo legătură cu atentatele teroriste din strada Presbourg și strada Boissiere.

UN NOU ATENTAT

MARSILIA, 16 (Rador). — Azi în zorii zilei a fost aruncată o bombă la intrarea în instituția «Caisseries Reunies».

De oarece mecanismul nu apucase să funcționeze până la capăt, paznicii au reușit să stingă incendiul pe care îl provocase explozia.

Poliția este în căutarea a cinci indivizi suspecți, bănuiți de participare la acest atentat.

Inaintarea trupelor japon[eze]

LONDRA, 17 (Radiopress). — Agenția Domei Zusim transmite depe fronturile luptei japono-chineze:

In China de Nord pe frontul Tientsin- Peking trupele japoneze continuă înaintarea lor fulgerătoare dealungul liniei ferate Peking-Hankow. Aici s'a declanșat pe un front de 160 km. cea mai înverșunată luptă.

Azi dimineață, japonezii continuând înaintarea lor în zona Peking-ului au ocupat încă ... important, orașul Nintch... pe o distanță de 20 km. ... spre sud de Peking.

Pe de altă parte trupe... se au cucerit azi și locali[tatea] ... chanfuchen, un punct de ... portanță strategică, situat ... tanță de 12 km. spre ... chang, pe linia ferată ... kow.

ECOURI ȘI POLEMICI

«Frontul Românesc» circa 15-a culoarea de Negru, ține ședință astăzi 17 Septembrie ora 20,30 la Casa de stat din calea Călărașilor Nr. 192.

La Funerariile Președintelui Masaryk, Majestatea Sa Regele, va fi reprezentat prin d. general de divizie adjutant, inspector de armată Manu Gheorghe, și armata va fi reprezentată prin domnul general Glatz Alexandru, subsecretar de stat la ministerul apărării naționale.

Pe terasa Grand Hotelului din Evian, a avut loc o foarte lungă și importantă întrevedere între d-nii Mareșal Averescu, Octavian Goga și Petre Papacostea.

Rezultatul acestei întrevederi va fi obiectul unor interesante desbateri în cele două partide, conduse de cei doi cunoscuți oameni politici.

Azi dimineață a avut loc la Academia Română o ședință publică pentru comemorarea morții lui Thomas Masaryk, fost membru de onoare al Academiei Române.

D. I. Mihalache a părăsit azi Capitala, plecând la Dobrești.

Mâine dimineață va avea loc o consfătuire a prefecților din regiunea Munților Apuseni sub președinția d-lui ministru Valer Pop pentru a se fixa definitiv programul desvelirii monumentului lui Horia, Cloșca și Crișan la Alba Iulia.

D. Valer Roman, fost subsecretar de stat va fi ales președinte al organizației liberale de Satu Mare la 3 Octombrie.

D. Vasile Sassu, a fost decorat cu Coroana Jugoslaviei clasa I-a.

D. Vasile Sassu, ministrul justiției, a plecat azi dimineață la Silistra pentru a face inspecții administrative și politice.

După un raid de mai bine de 5000 km. făcuți prin Polonia, Germania și Franța, la bordul avionului său. Bucker Jungmeister achiziționat de curând în Germania, d. profesor George Tință, președintele comisiunii de învățământ și propagandă F. A. R. R., a aterizat eri seara pe aeroportul Băneasa.

Eri a avut loc la Berlin, inaugurarea Biroului de informații și propagandă turistică.

Au participat d-nii: Petrescu-Comnen, ministrul României la Berlin, Sergiu Dimitriu, președintele Oficiului Național de Turism, precum și numeroase personalități din viața economică și culturală a Germaniei. Biroul este situat într'o spațioasă clădire pe una din principalele străzi ale Berlinului.

D. Gheorghe I. Brătianu, președintele partidului național-liberal, a plecat aseară pentru câteva zile la Iași.

15.000 de lucrători au declarat grevă la Budapesta

BUDAPESTA 17 (Rador).—Lucrătorii din întreprinderile de construcții, în număr de 15.000 au declarat grevă demonstrativă.

Ministerul industriei respinsese un memoriu al acestor lucrători, prin care se cerea introducerea zilei de 8 ore de lucru.

Ordinea n'a fost deloc turburată. La grevă s'au raliat și câteva organizații de lucrători din provincie.

Ministerul industriei a publicat o declarație prin care se arată că guvernul ungar vrea să introducă săptămâna de 48 ore de lucru în primul rând în industriile ce întrebuințează pe lucrători în tot timpul anului, iar nu numai pe timpul unor anumite sezoane.

Romantism americ[an]

In Statele-Unite se mai crede încă în posi[bilitatea] dezarmărilor pe cale de negocieri

WASHINGTON, 17 (Rador). — D. Hull, ministrul Afacerilor Străine a trimes o circulară șefilor de misiuni diplomatice acreditate pe lângă guvernul american.

Circulara expune directivele politicei externe a Statelor Unite, așa cum ea a fost dealtfel rezumată în recentul discurs pe care d. Hull l-a ținut la postul de radiodifuziune.

D. Hull accentuiază nevoia de a salva pacea mondială prin rezolvarea problemelor economice și prin sistarea goanei după înarmări. «Dacă se prezintă o ocazie favorabilă, declară d. Hull, pentru a se reduce armamentele, pe calea unor negocieri, Statele Unite vor lua un rol activ la această inițiativă».

Ministrul Afacerilor S[trăine] ... vită pe șefii misiunilor ... ce să facă cele mai ... pentru a face cunoscută ... te state politica econom[ică a Sta]telor Unite și pentru ... unui program analog ... state.

In concluzie, d. Hull ... îngrijorarea față de ... națiuni preferă să rămână ... pate de realizarea pro[gramelor de] înarmare, nevoind să ... schimburile lor comerciale ... bușeurile lor naturale, ... ră să pună chestiunile ... întea considerațiilor ... mice.

INSTITUT DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» S. A. STR. INGINER ANGHEL SALIGNY No. 2, BUCUREȘTI. Telefon 3.26.68 Redactor responsabil V. OLANIUC-STERE